

การสร้างองค์ความรู้ศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย

เรื่อง

การเชิดชูเกียรติศิลปินร่วมสมัยดีเด่น
รางวัล “ศิลปินาร”

สารบัญ

	หน้า
ส่วนที่ ๑ บทนำ	๑
ส่วนที่ ๒ แผนปฏิบัติการการจัดการความรู้	๒
๒.๑ การบ่งชี้ความรู้	
๒.๒ การสร้างและแสวงหาความรู้	
๒.๓ การจัดความรู้ให้เป็นระบบ	
๒.๔ การประมวลและกลั่นกรองความรู้	
๒.๕ การเข้าถึงความรู้	
๒.๖ การแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้	
๒.๗ การเรียนรู้	
ส่วนที่ ๓ บทสรุป	๗๒

ส่วนที่ ๑

บทนำ

สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย กระทรวงวัฒนธรรม มีภารกิจสำคัญประการหนึ่ง ในการส่งเสริม สนับสนุนและเชิดชูเกียรติศิลปินร่วมสมัยรุ่นกลางที่ต่างได้ทุ่มเทพลังความคิด สติปัญญาและจิตใจอันมุ่งมั่น สร้างสรรค์ผลงานที่มีคุณภาพ เป็นประโยชน์เพื่อรับใช้สังคมมาอย่างต่อเนื่อง การยกย่องเชิดชูถือเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจแก่ศิลปินรุ่นกลางให้ก้าวไปในเส้นทางสายอาชีพได้อย่างมั่นคง จึงได้ดำเนินโครงการสรรหาศิลปินร่วมสมัยดีเด่นรางวัล “ศิลปิน” ตั้งแต่ปีพุทธศักราช ๒๕๔๗ ได้มีการสรรหายกย่อง เชิดชูเกียรติและมอบรางวัล “ศิลปิน” ซึ่งหมายถึง ผู้ทรงไว้ซึ่งศิลปะ หรือผู้รักษาไว้ซึ่งศิลปะ ให้แก่ศิลปินร่วมสมัยดีเด่นรุ่นกลางมาแล้วจนถึงปี ๒๕๖๐ จำนวนถึง ๖๗ คน (รายชื่อตามเอกสารดังแนบ) ทั้งนี้ กระบวนการสรรหาและพิจารณาตัดสิน อยู่ภายใต้การดำเนินงานตามขั้นตอนของคณะกรรมการคัดสรร และคณะกรรมการตัดสิน ซึ่งประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิทางศิลปะร่วมสมัยสาขาต่างๆ ในระยะแรกของการดำเนินโครงการ (พ.ศ. ๒๕๔๗ – ๒๕๕๐) มีการมอบรางวัลให้แก่ศิลปินร่วมสมัยดีเด่น ๕ สาขา ประกอบด้วย สาขาทัศนศิลป์ สาขาวรรณศิลป์ สาขาดนตรี สาขาศิลปะการแสดง และสาขาภาพยนตร์ ต่อมาในปี ๒๕๕๑ มีการเพิ่มสาขาการออกแบบเชิงสร้างสรรค์ และเพิ่มรางวัลสำหรับศิลปินศิลปากริตติคุณ (พ.ศ.๒๕๕๑ –๒๕๕๒)

ผลการดำเนินโครงการสรรหาศิลปินร่วมสมัยดีเด่นรางวัล “ศิลปิน” ได้นำไปสู่การพัฒนา และขับเคลื่อนวงการศิลปะร่วมสมัยอย่างแท้จริง ทั้งนี้ในปี ๒๕๕๓ สำนักงานฯ พิจารณาเห็นว่าเพื่อเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจแก่ศิลปินร่วมสมัยรุ่นใหม่ให้ครอบคลุมตามภารกิจความรับผิดชอบของสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย ที่กำหนดให้มีบทบาทในการสนับสนุน ส่งเสริมงานศิลปะร่วมสมัย ๙ สาขา จึงเพิ่มการมอบรางวัลศิลปินให้แก่ศิลปินร่วมสมัยดีเด่น ครบจำนวน ๙ สาขา ประกอบด้วย สาขาทัศนศิลป์ สาขาวรรณศิลป์ สาขาดนตรี สาขาศิลปะการแสดง สาขาภาพยนตร์ สาขาการออกแบบ สาขาสถาปัตยกรรม สาขามัณฑนศิลป์ และ สาขาเรขศิลป์ ต่อมาในปี ๒๕๕๔ – ๒๕๕๖ ได้เว้นระยะการดำเนินโครงการสรรหาศิลปินร่วมสมัยดีเด่นรางวัล “ศิลปิน” ในช่วงเวลาหนึ่งเพื่อการปรับปรุงโครงการ และเปิดโอกาสให้ศิลปินรุ่นใหม่สาขาต่างๆ มีระยะเวลาการพัฒนาและสร้างสรรค์ผลงาน

ในปี ๒๕๕๗ สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย ได้ดำเนินโครงการสรรหาศิลปินร่วมสมัยดีเด่นรางวัล “ศิลปิน” อีกครั้งหนึ่ง ทั้งนี้สำนักงานฯ ได้ทบทวนผลของการดำเนินโครงการที่ผ่านมา และศึกษาความเคลื่อนไหวของงานศิลปะร่วมสมัยในสังคม ร่วมกับการหารือผู้ทรงคุณวุฒิทางศิลปะร่วมสมัยสาขาต่างๆ ที่ได้เคยเป็นกรรมการในโครงการ รวมทั้งศิลปินศิลปากร มีการเสนอแนะให้ปรับสาขามัณฑนศิลป์รวมอยู่ในสาขาการออกแบบคงเหลือเพียง ๘ สาขาประกอบด้วยสาขาทัศนศิลป์ สาขาวรรณศิลป์ สาขาดนตรี สาขาศิลปะการแสดง สาขาภาพยนตร์ สาขาการออกแบบ สาขาสถาปัตยกรรม และ สาขาเรขศิลป์ ซึ่งได้มีการสรรหา และมอบรางวัลศิลปินให้แก่ศิลปินร่วมสมัยดีเด่น ใน ๘ สาขา จำนวน ๘ คน

ปี ๒๕๕๘ – ๒๕๕๙ อยู่ในช่วงการเปลี่ยนแปลงนโยบายทางการเมือง ที่มีผลให้ส่วนราชการต่างๆ ต้องทบทวนการใช้งบประมาณประจำปี ตลอดจนบูรณาการโครงการระหว่างหน่วยงานต่างๆ เพื่อประโยชน์สูงสุดของหน่วยงานภาครัฐและประชาชน จึงเป็นเหตุให้พักการดำเนินโครงการในช่วงเวลาดังกล่าวแล้ว

ปี ๒๕๖๐ ได้มีการวิเคราะห์เนื้อหาและรูปแบบของงานศิลปะแต่ละสาขาอีกครั้ง โดยปรับปรุงแนวทางการมอบรางวัล ในปีนี้ได้ปรับสาขามัณฑนศิลป์ และ สาขาเรขศิลป์ ให้รวมอยู่ในสาขาศิลปะการออกแบบ จึงทำให้เหลือเพียง ๗ สาขาประกอบด้วย สาขาทัศนศิลป์ สาขาวรรณศิลป์ สาขาดนตรี สาขาศิลปะการแสดง สาขาภาพยนตร์และสื่อเคลื่อนไหว สาขาสถาปัตยกรรม สาขาศิลปะการออกแบบ และได้สรรหา และมอบรางวัลศิลปินให้แก่ศิลปินร่วมสมัยดีเด่น ใน ๗ สาขา จำนวน ๗ คน

การดำเนินงานในปีงบประมาณ ๒๕๖๑ ก่อนการดำเนินโครงการสรรหาศิลปินร่วมสมัยดีเด่นรางวัล “ศิลปาธร” นั้น สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย ได้เชิญผู้ทรงคุณวุฒิทางศิลปะร่วมสมัยสาขาต่างๆ มาร่วมพิจารณาหลักเกณฑ์การดำเนินโครงการ เพื่อให้ผลการดำเนินงานเป็นไปเพื่อประโยชน์สูงสุด แก่วงการศิลปะร่วมสมัย เป็นการสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่ศิลปินร่วมสมัยรุ่นกลางซึ่งเป็นคนรุ่นใหม่อย่างแท้จริง ที่ประชุมผู้ทรงคุณวุฒิเห็นชอบให้มีการปรับคุณสมบัติคือ การปรับลดอายุของศิลปินผู้มีสิทธิเสนอผลงาน จากเดิมกำหนดไว้ ๓๑ ปี เป็น ๓๐ ปี และไม่เกิน ๕๕ ปี โดยเห็นชอบร่วมกันว่าความเจริญทางเทคโนโลยีในปัจจุบันมีส่วนสำคัญที่จะเอื้อให้เกิดการสร้างสรรคผลงานศิลปะที่มีคุณภาพในสาขาต่างๆ ศิลปินรุ่นใหม่มีความสามารถที่จะสร้างสรรค์และพัฒนาแบรนด์หรือตราสินค้าของตนเองตั้งแต่อายุยังไม่มากนักและด้วยทักษะความสามารถในการสร้างสรรค์นำไปสู่การสร้างชื่อเสียงให้กับตนเองและประเทศชาติ สามารถสร้างทั้งคุณค่าและมูลค่าเพิ่มในผลงานสร้างสรรค์หรือสินค้าของตน นำไปสู่การหมุนเวียนทางเศรษฐกิจที่มั่นคง ดังนั้นจึงเห็นร่วมกันให้มีการปรับลดอายุผู้มีสิทธิเสนอผลงาน เป็น ๓๐ ปี ผลการดำเนินโครงการสรรหาศิลปินร่วมสมัยดีเด่นรางวัล “ศิลปาธร” ประจำปี ๒๕๖๑ สามารถสรรหาและมอบรางวัล “ศิลปาธร” ให้แก่ศิลปินร่วมสมัยดีเด่น ๗ สาขา ประกอบด้วย สาขาทัศนศิลป์ สาขาวรรณศิลป์ สาขาดนตรี สาขาศิลปะการแสดง สาขาภาพยนตร์และสื่อเคลื่อนไหว สาขาสถาปัตยกรรม สาขาศิลปะการออกแบบรวมจำนวนศิลปินศิลปาธรทั้งสิ้น ๗๔ ราย

ส่วนที่ ๒

การจัดการความรู้

ในการดำเนินโครงการส่งเสริมยกย่องเชิดชูเกียรติศิลปินร่วมสมัยดีเด่นรางวัล “ศิลปาธร” ในแต่ละปี นั้น สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย ได้ดำเนินการตามแผนการจัดการความรู้ (KM Action Plan) ที่แสดงรายละเอียดการดำเนินงานของกิจกรรมต่าง ๆ ตามกระบวนการจัดการความรู้ (KM Process) ดังนี้

๒.๑ การบ่งชี้ความรู้

ยุทธศาสตร์กระทรวงวัฒนธรรมสำคัญในการเป็นส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนประเทศไทยคือ พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานในการจัดการศึกษา วิจัย บริหารจัดการความรู้และสร้างนวัตกรรมด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยซึ่งเป็นหน่วยงานในการดำเนินงานด้านศิลปวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริม สนับสนุน ก่อให้เกิดความตระหนักในภาคสังคมให้รับรู้และเรียนรู้ และเล็งเห็นความสำคัญของงานศิลปวัฒนธรรม โดยเฉพาะงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยในประเทศไทย

สำนักงานศิลปวัฒนธรรมได้เล็งเห็นถึงความสำคัญในการส่งเสริม ยกย่อง เชิดชูเกียรติศิลปิน และผู้สร้างงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย เพื่อเผยแพร่การสร้างองค์ความรู้ด้านศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยทั้ง ประเภทงานวิจิตรศิลป์และงานประยุกต์ศิลป์ โดยสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย กระทรวงวัฒนธรรม ได้การดำเนินการส่งเสริมยกย่องเชิดชูเกียรติศิลปินรุ่นกลางในประเทศไทย และได้ดำเนินการมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๗ – ปัจจุบัน ในปีพุทธศักราช ๒๕๖๑ นับว่ามีศิลปินร่วมสมัยรุ่นกลางที่ได้รับรางวัลมาแล้ว ๑๐ รุ่น การริเริ่มโครงการส่งเสริมยกย่องเชิดชูเกียรติศิลปินร่วมสมัยดีเด่นรางวัล “ศิลปาธร” โดยในครั้งแรกเกิดขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๔๗สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยได้เล็งเห็นว่าศิลปินร่วมสมัยคือทรัพยากรทางด้านศิลปวัฒนธรรมที่มีความสำคัญและเป็นกลไกหลักของการสร้างสรรค์พัฒนาผลงานให้เป็นที่ยอมรับในผลงานให้เป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติใช้ชื่อ*โครงการสรรหาศิลปินร่วมสมัยดีเด่นรางวัล ศิลปาธร ปี ๒๕๔๗* และได้คัดเลือกศิลปินร่วมสมัยผู้มีผลงานดีเด่น ในฐานะเป็นผู้ทรงไว้ซึ่งศิลปะร่วมสมัย(ความหมายคำว่า ศิลปาธร) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อยกย่อง และเผยแพร่ เกียรติคุณของศิลปินรุ่นกลาง ช่วงอายุระหว่าง ๓๐ – ๕๐ ปี ผู้สร้างสรรค์ผลงานอย่างต่อเนื่อง มีความโดดเด่นเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตนจนเป็นที่ประจักษ์ในวงการศิลปะ และผ่านกระบวนการสรรหาและตัดสินจากคณะกรรมการฯ ประจำปีนั้นๆ ในปี พ.ศ. ๒๕๔๗ มีศิลปินที่ผ่านการคัดเลือกจำนวน ๕ ท่าน จาก ๕ สาขา ได้แก่สาขาทัศนศิลป์ นายเฉลิมชัย โฆษิตพิพัฒน์ สาขาวรรณศิลป์ นายชาติ กอบจิตติ สาขาศีตศิลป์ นายดนุ อันทระกุล สาขาศิลปะการแสดง นายประดิษฐ์ ประสาททอง สาขาภาพยนตร์ นายเป็นเอก รัตนเรืองทั้งนี้ได้จัดทำเข็มกลัดรางวัล ศิลปาธรภายใต้แนวคิดในการออกแบบ **รูปทรง** ตราสัญลักษณ์ของสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย ซึ่งหมายถึงศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยในสาขาต่าง ๆ ทั้ง ๙ สาขา เมื่อมองสัญลักษณ์ในแนวตั้ง เปรียบเสมือนต้นไม้ที่กำลังเจริญเติบโตเป็นต้นไม้ที่สดชื่น แจ่มใส ผลิดอก ออกงาม **วัสดุทอง** เป็นตัวแทนของสิ่งที่มีคุณค่าสูงสุด เพชร แทนความคงทนถาวร เปล่งประกายสว่างสดใส ตลอดกาล และมรกต เป็นตัวแทนสีเขียว แสดงถึงความสดชื่น มีความคิดก้าวไกลไปข้างหน้าและการพัฒนาฝีมือในดำเนินงานสร้างสรรค์อย่างไม่มีที่สิ้นสุด**ความหมาย** ศิลปินร่วมสมัยดีเด่นซึ่งสร้างสรรค์ผลงานอันทรงคุณค่า โดดเด่นราวกับเพชรที่เปล่งประกายส่องสว่างสดใสพร้อมที่จะก้าวไปในเส้นทางสายอาชีพได้อย่างมั่นคง

ต่อมาในปีพุทธศักราช ๒๕๔๘ ยังคงมีการมอบรางวัลเชิดชูเกียรติศิลปินร่วมสมัยดีเด่น รางวัลศิลปาธร ใน ๕ สาขา หลัก ดังนี้ สาขาทัศนศิลป์ นายพรชัย ใจมา สาขาวรรณศิลป์ นายกิตติศักดิ์ มีสมสืบ สาขาคีตศิลป์ นายบัณฑิต อึ้งรังสี สาขาภาพยนตร์ นายอภิชาติพงศ์ วีระเศรษฐกุล สาขาศิลปะการแสดง นายมานพ มีจำรัส เช่นเดียวกันโครงการสรรหาศิลปินร่วมสมัยดีเด่นรางวัล ศิลปาธร ประจำปี ๒๕๔๙ - ๒๕๕๐ ยังคงมีการมอบรางวัลให้ศิลปินที่มีผลงานใน ๕ สาขา ดังนี้ พ.ศ. ๒๕๔๙ สาขาทัศนศิลป์ นายชาติชาย ปุ้ยเปีย สาขาวรรณศิลป์ นายวินทร์ เลียววาริณ สาขาคีตศิลป์ นายณัฐ ยนตรรักษ์ สาขาศิลปะการแสดง นายพิเชษฐ กลั่นชื่น สาขาภาพยนตร์ นายวิศิษฐ์ ศาสนเที่ยง พ.ศ. ๒๕๕๐ สาขาทัศนศิลป์นายวสันต์ สิทธิเขตต์นายฤกษ์ ฤทธิ ติระวนิชนางพนีร์ สันต์พิทักษ์ สาขาวรรณศิลป์ นายศิริวร แก้วกาญจน์ สาขาดนตรี นายณรงค์ ปรารค์ เจริญ สาขาศิลปะการแสดง นายนิมิตร พิพิธกุล สาขาภาพยนตร์ นายธัญสกล พันสีทธิวรกุล จนกระทั่งในปี พ.ศ.๒๕๕๑และ ๒๕๕๒ คณะกรรมการได้ร่วมกันเสนอรายชื่อศิลปินเข้ามาหลากหลายสาขา รวมทั้งศิลปินอาวุโสที่มีประวัติการสร้างสรรค์ผลงานที่โดดเด่น แต่มีอายุเกินเกณฑ์ กรรมการจึงมีมติให้มีรางวัล “ศิลปาธรกิตติคุณ” ทั้งนี้ เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจแก่ศิลปินอาวุโสในสาขาต่าง ๆ ดังนี้ รางวัลศิลปาธรกิตติคุณ ออกแบบเชิงสร้างสรรค์ นายไสยาสน์ เสมอเงิน และนายสุวรรณ คงขุนเทียน รางวัลศิลปาธรกิตติคุณสาขาดนตรี นายสมเถา สุจริตกุล ศิลปินศิลปาธรสาขาทัศนศิลป์รศ.อารยา ราษฎร์จำเริญสุข สาขาวรรณศิลป์ นายขจรฤทธิ์ รักษา และนายไพโรจน์ ชาวงาม สาขาดนตรี ศ.ดร.ณรงค์ฤทธิ์ ธรรมบุตร สาขาศิลปะการแสดง นางสินีนากู เกษประไพ สาขาภาพยนตร์ นายนันทริย์ นิมิบุตร สาขาออกแบบเชิงสร้างสรรค์ ผศ.ดร.สมพิศ พุสกุล ในปี พ.ศ. ๒๕๕๒ ยังมีรางวัลศิลปาธรกิตติคุณสาขาดนตรี นายบรูซ แกสตัน สำหรับรางวัลศิลปาธร สาขาทัศนศิลป์นายสาครินทร์ เครืออ่อน และรศ.พิศยศ พุทธเจริญ สาขาวรรณศิลป์ นางสาวอรสม สุทธิสาคร สาขาดนตรี ดร.เด่น อยู่ประเสริฐ สาขาศิลปะการแสดงนายชนประคัลภ์ จันทร์เรือง สาขาภาพยนตร์ นางสาวพิมพ์กา ไตวิระ สาขาออกแบบเชิงสร้างสรรค์(มันชนศิลป์) นายสมชาย จงแสง สาขาออกแบบเชิงสร้างสรรค์ (สถาปัตยกรรม) นายกุลภัทร ยันตรศาสตร์สาขาออกแบบเชิงสร้างสรรค์(ออกแบบเฟอร์นิเจอร์) นายเอกรัตน์ วงษ์จรีต สาขาออกแบบเชิงสร้างสรรค์(กราฟิกดีไซน์) นายปริญญา โรจน์อารยานนท์ ประจำปี ๒๕๕๓ นับเป็นเรื่องน่ายินดีต่อภาพรวมของวงการศิลปะ เนื่องจากสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย ได้มอบรางวัลให้แก่ศิลปินร่วมสมัยรุ่นกลาง ทั้งหมดเพิ่มเป็น ๙ สาขา ประกอบด้วยสาขาดังนี้ ทัศนศิลป์ วรรณศิลป์ ดนตรี ศิลปะการแสดง ภาพยนตร์ สถาปัตยกรรม มันชนศิลป์ เรขศิลป์ และการออกแบบ มีศิลปินที่ได้รับรางวัล ๙ ท่านดังนี้ สาขาทัศนศิลป์ นายนาวัน ลาวัลย์ชัยกุลสาขาวรรณศิลป์ นายเสน่ห์ สังข์สุข สาขาดนตรี นายชัยยุทธ โตสง่า สาขาศิลปะการแสดง นายนิกร แซ่ตั้ง สาขาภาพยนตร์ นายอาทิตย์ อัสสรัตน์ สาขาสถาปัตยกรรม นางสาวปฐมา หารุณรักรวิทย์ สาขามันชนศิลป์นายวิฑูรย์ คุณาลังการสาขาเรขศิลป์นายประชา สุวีรานนท์สาขาการออกแบบนายวศินบุรี สุพานิชวรภาชน์ปี พ.ศ. ๒๕๕๔ - ๒๕๕๖ สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยได้วางเว้นการมอบรางวัลศิลปินร่วมสมัยดีเด่นรางวัล “ศิลปาธร” เนื่องจากทางสำนักงานฯ ต้องการให้ศิลปินรุ่นใหม่ใช้ระยะเวลาบ่มเพาะผลงานสร้างสรรค์ในแต่ละสาขาเพื่อเป็นประโยชน์ต่อวงการศิลปะในวงกว้าง และเป็นการรอให้ศิลปินรุ่นใหม่ได้มีโอกาสในการเสนอผลงานเพื่อเข้าหลักเกณฑ์การพิจารณารางวัลศิลปาธรในโอกาสต่อไป

ในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย ได้ประกาศการผลคัดเลือกศิลปินร่วมสมัยดีเด่นรางวัล “ศิลปาธร” อีกครั้งหนึ่งโดยพิจารณาใน ๗ สาขาหลักดังนี้ สาขาทัศนศิลป์ นายสุรสีห์ กุศลวงศ์ สาขาวรรณศิลป์ นายเรวัตร์ พันธุ์พิพัฒน์ สาขาดนตรี นายวานิช โปตะวนิช สาขาศิลปะการแสดง นางสาวจารุณันท์ พันธชาติ สาขาภาพยนตร์ นายคงเดช จาตุรันต์รัศมี สาขาสถาปัตยกรรม นายสุริยะ อัมพันศิริรัตน์ สาขาเรขศิลป์ นายไพโรจน์ ธีระประภา สาขาการออกแบบ นายชัยยุทธ พลายเพ็ชรต่อมาเนื่องจากสภาวะด้านการเมืองไม่ปกติมีสถานการณ์ทางการเมืองเข้ามาเกี่ยวข้องทำให้ภาคสังคมได้รับผลกระทบจึงทำให้สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยงดพิจารณารางวัลศิลปินร่วมสมัยดีเด่นในระหว่าง ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ - พ.ศ. ๒๕๕๙

จนกระทั่งในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ สืบเนื่องมาจากการเสียชีวิตของศิลปินแห่งชาติจำนวนหลายท่าน ทางผู้บริหารจึงได้มีนโยบายพิจารณาเสนอชื่อศิลปินรุ่นกลางเพื่อทดแทนศิลปินรุ่นเก่า จึงพิจารณาการมอบรางวัลให้ศิลปินร่วมสมัยรุ่นกลางดีเด่นรางวัล “ศิลปิน” ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ขึ้นมาอีกครั้ง โดยพิจารณาใน ๗ สาขาหลักดังนี้ สาขาทัศนศิลป์ นายคามิน เลิศชัยประเสริฐ สาขาวรรณศิลป์ นายปราบดา หยุ่น สาขาดนตรี นายพงศ์พรหม สนิทวงศ์ ณ อยุธยา สาขาสถาปัตยกรรม นายอมตะ หลูปัญญ์ สาขาศิลปะการแสดง นางสาวสุวรรณี จักราวรรุช สาขาศิลปะการออกแบบ นายกรกต อารมณดี สาขาภาพยนตร์และสื่อเคลื่อนไหว นายอรุพงศ์ รักษาสัตย์

ปัจจุบันในปีพุทธศักราช ๒๕๖๑ สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยยังคงดำเนินโครงการส่งเสริมยกย่องเชิดชูเกียรติศิลปินร่วมสมัยดีเด่นรางวัล “ศิลปิน” โดยในปีนี้สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยได้พิจารณาปรับปรุงหลักเกณฑ์แนวทางการสรรหา เนื่องจากมีศิลปินร่วมสมัยรุ่นใหม่ที่มีผลงานสร้างสรรค์เป็นที่ประจักษ์ทั้งในประเทศและระดับนานาชาติ คณะกรรมการอำนวยการฯ จึงพิจารณาปรับหลักเกณฑ์ผู้มีสิทธิ์เข้ารับพิจารณาเป็นศิลปินศิลปิน เป็นผู้มีอายุระหว่าง ๓๐ - ๕๕ ปี และมีชีวิตอยู่ในวันประกาศผลการคัดเลือก ซึ่งมีศิลปินหลากหลายสาขาทั้งที่สมัครเข้ามาโดยผ่านการรับรองขององค์กรและสมัครเข้ามาด้วยตนเอง และกรรมการตัดสินเป็นผู้เสนอชื่อศิลปินเข้ามา จากการเปิดรับสมัครโดยการประชาสัมพันธ์โครงการส่งเสริมยกย่องเชิดชูเกียรติศิลปินร่วมสมัยดีเด่นรางวัล “ศิลปิน” ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ผ่านหน่วยงานในสังกัดกระทรวงวัฒนธรรม สถานศึกษา ๑๙ แห่ง สมาคม ๑๑ แห่ง และสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด ๗๖ แห่ง สำนักงานศิลปวัฒนธรรม ได้เริ่มกระบวนการสรรหา โดยผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการตัดสินและคณะกรรมการตัดสิน ได้ผลการคัดเลือกดังนี้ สาขาศิลปะการออกแบบ พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าสิริวัณณวรีนารีรัตน์ สาขาทัศนศิลป์ นายอรรถชัย พองสมุทร สาขาวรรณศิลป์ นายอุทิศ เหมะมูล สาขาดนตรี ผศ.ดร. นรอรอด จันทร์กล้า สาขาศิลปะการแสดง นายธีระวัฒน์ มุลวิไล สาขาภาพยนตร์และสื่อเคลื่อนไหว นายโสฬส สุขุมและสาขาสถาปัตยกรรม นางสาวทวิศย์ วัชรภักย์ เทพาคำ เป็นองค์ศิลปินศิลปิน และศิลปินศิลปินอีก ๖ ราย

๒.๒ การสร้างและแสวงหาความรู้

รางวัลศิลปินร่วมสมัยดีเด่นศิลปิน เป็นรางวัลที่ส่งเสริม สนับสนุนและเป็นการให้กำลังใจแก่ศิลปินร่วมสมัยรุ่นกลางที่มีอายุอยู่ในช่วงระหว่าง ๓๐ - ๕๕ ปี ที่สร้างสรรค์ผลงานศิลปะที่โดดเด่น โดยในแต่ละปีจะมีการหารือโดยการเชิญผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาต่าง ๆ ทั้งด้านวิจิตรศิลป์และงานประยุกต์ศิลป์ร่วมหารือเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์การคัดเลือกในแต่ละปีเพื่อทันต่อการเปลี่ยนแปลงในโลกของศิลปะ ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาไปอย่างมากจากอดีตสู่ปัจจุบัน โดยหลักเกณฑ์ที่ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงคือหลักเกณฑ์การคัดเลือกศิลปินร่วมสมัยดีเด่นรางวัล “ศิลปิน” ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๑ มีรายละเอียดที่สำคัญดังนี้

หลักเกณฑ์

สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย กำหนดหลักเกณฑ์เพื่อคัดเลือกศิลปินร่วมสมัยดีเด่น นำเสนอเพื่อรับรางวัล “ศิลปิน” ดังนี้

ข้อ ๑. คุณสมบัติของศิลปิน

- ๑.๑ เป็นผู้มีเชื้อชาติไทย หรือ มีสัญชาติไทย
- ๑.๒ เป็นผู้มีอายุระหว่าง ๓๐ - ๕๕ ปี และมีชีวิตอยู่ในวันประกาศผลการคัดเลือก
- ๑.๓ มีการสร้างสรรค์ผลงานเป็นที่ปรากฏต่อสาธารณชนมาแล้วในระยะเวลาหนึ่ง สืบเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน
- ๑.๔ ผลงานสามารถสร้างปรากฏการณ์ใหม่ ๆ ให้กับวงการศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย

ข้อ ๒. คุณค่ามาตรฐานผลงานศิลปะของศิลปินที่ได้รับการคัดเลือก

- ๒.๑ ผลงานสื่อให้เห็นถึงคุณค่าทั้งทางอารมณ์และความคิดในแง่ความดีงาม
- ๒.๒ ผลงานสร้างสรรค์แสดงออกถึงแนวคิด จุดประกายการเรียนรู้ในงานศิลปะร่วมสมัยสาขานั้น ๆ ให้เกิดแก่สังคม
- ๒.๓ ผลงานสร้างสรรค์ก่อให้เกิดความสะเทือนใจ กระตุ้นให้เกิดจินตนาการ
- ๒.๔ มีเทคนิควิธีการสร้างสรรค์เฉพาะตน

ข้อ ๓. การเผยแพร่และยอมรับคุณค่าผลงานของศิลปิน

- ๓.๑ ผลงานสร้างสรรค์มีการเผยแพร่ หรือจัดแสดงต่อสาธารณชนมาเป็นระยะเวลาพอสมควร
- ๓.๒ กรณีสร้างสรรค์และเผยแพร่ผลงานในต่างประเทศ ต้องเสนอในฐานะเป็นศิลปินไทย
- ๓.๓ ผลงานสร้างสรรค์เป็นที่รู้จักและได้รับการยอมรับจากสาธารณชน
- ๓.๔ ผลงานสร้างสรรค์เป็นที่ยอมรับของศิลปินในวงการเดียวกัน

สาขาและความหมายขอบข่าย

การคัดเลือกศิลปินร่วมสมัยดีเด่นเพื่อรับรางวัล “ศิลปากร” ได้กำหนด เป็น ๗ สาขา ได้แก่

๑. สาขาทัศนศิลป์ (Visual Arts) หมายถึง ศิลปะที่มองเห็นและสัมผัสได้ทั้งศิลปะสองมิติและสามมิติ ดังนี้

- จิตรกรรม อาทิเช่น ภาพเขียนสี และ ภาพลายเส้น เป็นต้น
 - ประติมากรรม อาทิเช่น งานปั้น และ แกะสลัก เป็นต้น
 - ภาพพิมพ์ อาทิเช่น ศิลปะการพิมพ์ด้วยกรรมวิธีต่างๆ เช่น การพิมพ์ด้วยแม่พิมพ์ไม้ หรือ โลหะ เป็นต้น
 - ภาพถ่าย อาทิเช่น ผลงานศิลปะภาพถ่ายที่เสนอด้วยสื่อและกรรมวิธีต่าง ๆ เป็นต้น
 - สื่อประสม อาทิเช่น ผลงานศิลปะที่สร้างสรรค์ขึ้นด้วยกรรมวิธีและเทคนิคต่าง ๆ อย่างอิสระ
- ทั้งนี้รวมถึงงานศิลปะด้าน Media Arts Conceptual Art เป็นต้น
- ผู้ที่อยู่ในข่ายการคัดเลือก อาทิเช่น ศิลปิน ภัณฑารักษ์ (Curator) นักบริหารจัดการงานศิลปะ (Cultural Manager) ศิลปะการจัดวาง เป็นต้น

๒. สาขาสถาปัตยกรรม (Architecture) หมายถึง การออกแบบหรือศิลปะที่เกี่ยวข้องกับสิ่งก่อสร้าง รวมถึงสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสิ่งปลูกสร้างนั้น อาทิ สถาปัตยกรรมหลัก สถาปัตยกรรมไทย สถาปัตยกรรมภายใน การวางแผนภาคและเมือง การออกแบบอุตสาหกรรม เคหะการ และภูมิสถาปัตยกรรม ซึ่งต้องอาศัยความรู้หลายแขนงควบคู่ไปกับความรู้ด้านศิลปะและเทคโนโลยีที่ก้าวหน้า อยู่ตลอดเวลา งานสถาปัตยกรรมยังเป็นแหล่งรวมของงานศิลปะทางกายภาพเกือบทุกชนิด และมักมีรูปแบบแสดงถึงเอกลักษณ์ของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย

ผู้ที่อยู่ในข่ายการคัดเลือก อาทิเช่น สถาปนิก (Architect) มัณฑนากร (Interior Designer) ภูมิสถาปนิก (Landscape architect) เป็นต้น

๓. สาขาวรรณศิลป์ (Literature) หมายถึง การประพันธ์ประเภทกวีนิพนธ์ นวนิยาย เรื่องสั้น บทละคร สารคดี และอื่นๆ (ผลงานเขียนส่วนใหญ่ควรเป็นภาษาไทยที่มีศิลปะการประพันธ์ที่เพียบพร้อมไปด้วยคุณค่าทางวรรณศิลป์มีลักษณะรูปแบบเฉพาะตน) ผู้ที่อยู่ในข่ายการคัดเลือก อาทิเช่น กวี นักเขียน นักประพันธ์ ทุกประเภท

๔. สาขาดนตรี (music) หมายถึงดนตรีและขับร้องดนตรีครอบคลุมทั้งดนตรีไทยสร้างสรรค์ ดนตรีสากลแนวสร้างสรรค์ ขับร้อง หมายถึงการใช้เสียงร้องอย่างมีศิลปะ

ผู้ที่อยู่ในการคัดเลือก อาทิเช่น บุคคลผู้มีความสามารถในการบรรเลงดนตรีประเภทต่างๆ นักร้อง วาทยกร นักแต่งเพลงประเภทต่างๆ เช่น (ORCHESTRA COMPOSER, FILM COMPOSER, CHOIR COMPOSER, THEATRE & DANCE COMPOSER) นักเรียบเรียงเสียงประสาน (ARRANGER) เป็นต้น

๕. สาขาศิลปะการแสดง (Performing Arts) หมายถึง ศิลปะการแสดงละครนาฏศิลป์ไทย และนาฏศิลป์สากล (การแสดงสมัยใหม่หรือการแสดงที่เป็นสากล) การละเล่นและการแสดงพื้นบ้านประยุกต์ ผู้ที่อยู่ในข่ายการคัดเลือก อาทิเช่นบุคคลศิลปิน (Performing Artist) ผู้มีบทบาทสนับสนุนศิลปินในด้านต่างๆ (Supporting Artist) เช่น ผู้ผลิตผลงานการแสดง (Producer) ผู้บริหารงานแสดง ผู้ออกแบบฉาก ผู้กำกับการแสดง นักออกแบบท่าเต้น (Choreographer) เป็นต้น

๖. สาขาศิลปะการออกแบบ (Design Arts) หมายถึง งานสร้างสรรค์ที่มีการออกแบบที่มีการพัฒนาสร้างสรรค์ให้เหมาะสมกับชีวิตประจำวันและความต้องการของผู้คนในแต่ละสมัย นอกเหนือจากประโยชน์ใช้สอยและความสวยงามแล้ว อาจต้องคำนึงถึงบริบทต่างๆที่ใช้เป็นแนวทางในการออกแบบด้วย อาทิ ธรรมชาติ สภาวะแวดล้อม เทคโนโลยี เป็นต้น โดยจำแนกเป็นการออกแบบสาขาต่างๆ อาทิ การออกแบบผลิตภัณฑ์ เครื่องแต่งกายเครื่องเรือน เครื่องประดับ กราฟฟิก (เรขศิลป์) และการออกแบบอาหาร เป็นต้น

ผู้ที่อยู่ในข่ายการคัดเลือก อาทิเช่นนักออกแบบในสาขาต่างๆดังที่ได้กล่าวมาข้างต้น เช่น นักออกแบบผลิตภัณฑ์ (Product Designer) นักออกแบบเครื่องเรือน (Furniture Designer) นักออกแบบเครื่องแต่งกาย (Fashion Designer) นักออกแบบเครื่องประดับ (Jewelry Designer) นักออกแบบกราฟฟิก (Graphic Designer) นักออกแบบอาหาร (Food Stylist) แฟชั่นดีไซเนอร์ (Fashion Designer) เป็นต้น

๗. สาขาภาพยนตร์และสื่อเคลื่อนไหว (Film and Motion Arts) หมายถึง ศิลปะการถ่ายทำ การเล่าเรื่องการแสดงทั้งที่ผลิตด้วยฟิล์มภาพยนตร์ วิดิทัศน์ สื่อดิจิทัลและอื่นๆ มีขอบเขตการสร้างสรรค์งาน กว้างขวาง ตั้งแต่ภาพยนตร์ทดลอง ภาพยนตร์สารคดี ภาพยนตร์ที่สร้างจากเรื่องจริงทั้งหมด (Nonfiction film) ภาพยนตร์สั้น ภาพยนตร์บันเทิง การ์ตูน (Animation) เป็นต้น

ผู้ที่อยู่ในข่ายคัดเลือก อาทิเช่น นักแสดง ผู้กำกับ (การแสดงหรือ บท หรือ ฝ้ายศิลป์) ผู้ผลิตผลงานภาพยนตร์ที่โดดเด่น ผู้เขียนบท เป็นต้น

สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยได้ดำเนินการประชุมเพื่อพิจารณาจัดทำคู่มือแนวทางการคัดเลือกศิลปินร่วมสมัยดีเด่นรางวัล “ศิลปาธร” ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑. ความเป็นมาของโครงการสรรหาศิลปินร่วมสมัยดีเด่นรางวัล “ศิลปาธร” ประกอบด้วย

- ความหมายของชื่อ และ รางวัล “ศิลปาธร”
- หลักเกณฑ์
- สาขาและความหมายขอบข่าย
- จำนวนศิลปิน
- ผู้ดำเนินการสรรหา และขั้นตอนการสรรหา

๒. วิธีการเสนอข้อมูลประวัติและผลงานศิลปิน ประกอบด้วย

- ความสำคัญของข้อมูล
- การเสนอชื่อและประวัติผลงาน

๓.แบบเสนอข้อมูลประวัติและผลงาน ข้อมูลรายละเอียดประวัติ ผลงานของศิลปิน

หลังจากได้คู่มือแนวทางทางการคัดเลือกศิลปินร่วมสมัยดีเด่นรางวัล “ศิลปาธร” ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๑ สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยได้ดำเนินการจัดทำคำสั่งคณะกรรมการอำนวยการโครงการส่งเสริมยกย่องเชิดชูเกียรติศิลปินร่วมสมัยดีเด่นรางวัล “ศิลปาธร” ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยมีองค์ประกอบดังนี้(รายละเอียดปรากฏอยู่ในภาคผนวก)

ผู้อำนวยการสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย	ประธานกรรมการ
รองผู้อำนวยการสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย	รองประธานกรรมการ
ที่ปรึกษาด้านส่งเสริมศิลปะร่วมสมัย	กรรมการ
ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านส่งเสริมงานวิจิตรศิลป์ (ทัศนศิลป์)	กรรมการ
ผู้แทนกรมศิลปากร	กรรมการ
ผู้แทนกรมส่งเสริมวัฒนธรรม	กรรมการ
ผู้แทนสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์	กรรมการ
เลขาธิการกรม	กรรมการ
ผู้อำนวยการศูนย์เครือข่ายสัมพันธ์และแหล่งทุน	กรรมการ
ผู้อำนวยการสถาบันศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย	กรรมการ
ผู้อำนวยการศูนย์หอศิลป์	กรรมการและเลขาธิการ
หัวหน้ากลุ่มส่งเสริมงานทัศนศิลป์และเชิดชูเกียรติศิลปิน	ผู้ช่วยเลขาธิการ
นักวิชาการวัฒนธรรมชำนาญการ (ศูนย์หอศิลป์)	ผู้ช่วยเลขาธิการ
นักวิชาการวัฒนธรรมชำนาญการ (ศูนย์หอศิลป์)	ผู้ช่วยเลขาธิการ
นักวิชาการวัฒนธรรมปฏิบัติการ (ศูนย์หอศิลป์)	ผู้ช่วยเลขาธิการ

อำนาจหน้าที่

- ให้ความเห็นชอบหลักเกณฑ์และแนวทางโครงการยกย่องเชิดชูเกียรติศิลปินร่วมสมัยดีเด่นรางวัล “ศิลปาธร” ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๑
- ให้ความเห็นชอบผู้ทรงคุณวุฒิด้านศิลปะเพื่อเป็นคณะกรรมการคัดสรรและคณะกรรมการตัดสิน ศิลปินร่วมสมัยดีเด่นรางวัล “ศิลปาธร” ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๑
- ให้ความเห็นชอบศิลปินร่วมสมัยดีเด่นรางวัล “ศิลปาธร” ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๑

สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยโดยฝ่ายเลขาธิการ ศูนย์หอศิลป์ ได้ดำเนินการจัดประชุมคณะกรรมการอำนวยการโครงการส่งเสริมยกย่องเชิดชูเกียรติศิลปินร่วมสมัยดีเด่นรางวัล “ศิลปาธร” ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๑ครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๑ โดยมีวาระการประชุมที่สำคัญดังนี้

- แนวทางการพิจารณาโครงการส่งเสริมยกย่องเชิดชูเกียรติศิลปินร่วมสมัยดีเด่นรางวัล “ศิลปาธร” ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๑
- ร่างหลักเกณฑ์การพิจารณาการคัดเลือกศิลปินศิลปาธรฯ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๑
- ร่างคำสั่งแต่งตั้ง คณะกรรมการคัดสรรและคณะกรรมการตัดสิน ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๑
- ปฏิทินการปฏิบัติงานโครงการส่งเสริมยกย่องเชิดชูเกียรติศิลปินร่วมสมัยดีเด่นรางวัล “ศิลปาธร” ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๑
- การประชาสัมพันธ์โครงการฯ

คณะกรรมการคณะกรรมการอำนวยการโครงการส่งเสริมยกย่องเชิดชูเกียรติศิลปินร่วมสมัยดีเด่นรางวัล “ศิลปิน” ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ให้ความเห็นชอบหลักเกณฑ์การพิจารณาการคัดเลือกศิลปินศิลปินฯ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๑ และคำสั่งแต่งตั้ง คณะกรรมการคัดสรรและคณะกรรมการตัดสิน ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ฝ่ายเลขานุการได้จัดทำประกาศสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย เรื่อง การคัดสรรศิลปินร่วมสมัยดีเด่นรางวัล “ศิลปิน” ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๑ (รายละเอียดคำสั่งปรากฏอยู่ในภาคผนวก)

ขั้นตอนการดำเนินการโครงการส่งเสริมยกย่องเชิดชูเกียรติศิลปินร่วมสมัยดีเด่นรางวัล “ศิลปิน” ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๑

ฝ่ายเลขานุการ ได้สรุปว่า การดำเนินงานตามขั้นตอนต่างๆ ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการ ๓ ชุด ประกอบด้วย

คณะกรรมการอำนวยการ ๑ ชุด แต่งตั้งจากผู้บริหาร สศร. และ ผู้แทนจากหน่วยงานต่างๆ ในกระทรวงวัฒนธรรม จำนวน ๑๕ คน มีภาระหน้าที่ในการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิ หรือ นักวิชาการทางศิลปะ เพื่อแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการตัดสินเพื่อมอบรางวัล และมีหน้าที่ให้ความเห็นชอบรายชื่อศิลปินที่ได้รับการเสนอชื่อผ่านคณะกรรมการตัดสิน ประชุมเมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๑ ในการประชุมครั้งนี้ ฝ่ายเลขานุการ ได้เรียนเชิญผู้ทรงคุณวุฒิด้านศิลปวัฒนธรรม ทั้ง ๗ สาขา เข้าร่วมหารือด้วย

คณะกรรมการคัดสรรจำแนกตามสาขา ๗ สาขาประกอบด้วยทัศนศิลป์ สถาปัตยกรรม วรรณศิลป์ ดนตรี ศิลปะการแสดง ศิลปะการออกแบบ ภาพยนตร์และสื่อเคลื่อนไหว ประกอบด้วย ทัศนศิลป์ คณะกรรมการแต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิ หรือนักวิชาการทางศิลปะ ศิลปินในสาขานั้นๆ จำนวน ๓ คน โดยมี ฝ่ายเลขานุการประกอบด้วย นักวิชาการวัฒนธรรม สศร. จำนวน ๒ คน ที่มีความรู้ ความชำนาญการในสาขานั้นๆ มีภาระหน้าที่ในการพิจารณาคัดกรองรายชื่อศิลปิน คัดสรรศิลปินนำเสนอเพื่อการตัดสินมอบรางวัล (รายละเอียดปรากฏอยู่ในภาคผนวก) ฝ่ายเลขานุการโครงการได้ดำเนินการจัดประชุมคณะกรรมการคัดสรรฯ ดังตารางรายละเอียดดังนี้

รายชื่อคณะกรรมการคัดสรรฯ ประจำปี ๒๕๖๑ ที่ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการอำนวยการ			
สาขาทัศนศิลป์	นายสาครินทร์ เครืออ่อน ประธานกรรมการ	นายดาว วาสิกศิริ	นายธวัชชัย สมคง
สาขาสถาปัตยกรรม	นายพิชัย วงศ์ไวยวรรณ ประธานกรรมการ	นายพรธรรม ธรรมวิมล	นายวสุ วิรัชศิลป์
สาขาวรรณศิลป์	นางสาวนาถนิกา สุขจิตต์ ประธานกรรมการ	นางกนกวลี กันไทยราษฎร์	นายขจรฤทธิ์ รักษา
สาขาดนตรี	นายดำรงห์ บรรณวิทยกิจ ประธานกรรมการ	นายวันชัย ญาณอุบล	นายอนันต์ ลือ ประดิษฐ์
สาขาศิลปะการแสดง	รศ.ปวีตร มหาสารินันท์ ประธานกรรมการ	ผศ.ดร.ปาริชาติ จิ่งวิวัฒนาภรณ์	นายนิกร แซ่ตั้ง
สาขาศิลปะการ ออกแบบ	รศ.ดร.ศุภกรณ์ดิษฐพันธ์ ประธานกรรมการ	ดร.สมพิศ พุสกุล	นายประธาน ธีระธาดา
สาขาภาพยนตร์และ สื่อเคลื่อนไหว	นายศิริศักดิ์ คชพัชรินทร์	นายก้อง ฤทธิ์ดี	นายอาทิตย์ อัสสรรัตน์

ตารางกำหนดประชุมคณะกรรมการคัดสรรฯ				
สาขา	เวลา	ประชุมครั้งที่ ๑	เวลา	ประชุมครั้งที่ ๒
สาขาสถาปัตยกรรม	๐๙.๐๐ น	วันอังคารที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑	๐๙.๐๐ น	วันอังคารที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๖๑
สาขาวรรณศิลป์	๑๔.๐๐ น	วันอังคารที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑		
สาขาทัศนศิลป์	๐๙.๐๐ น	วันพุธที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑	๐๙.๐๐ น	วันพฤหัสบดีที่ ๘ มีนาคม ๒๕๖๑
สาขาภาพยนตร์และสื่อ เคลื่อนไหว	๑๔.๐๐ น	วันพุธที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑	๐๙.๐๐ น	วันพฤหัสบดีที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๑
สาขาดนตรี	๐๙.๐๐ น	วันพฤหัสบดีที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๑		
สาขาศิลปะการ ออกแบบ	๐๕.๐๐ น	วันจันทร์ที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๑		
สาขาศิลปะการแสดง	๑๔.๐๐ น	วันจันทร์ที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๑	๐๙.๐๐ น	วันจันทร์ที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๖๑

คณะกรรมการตัดสินจำแนกตามสาขา ๗ สาขาประกอบด้วยทัศนศิลป์ สถาปัตยกรรม วรรณศิลป์ ดนตรี ศิลปะการแสดง ศิลปะการออกแบบ ภาพยนตร์และสื่อเคลื่อนไหว คณะกรรมการแต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิหรือนักวิชาการทางศิลปะ ศิลปินในสาขานั้นๆ จำนวน ๓ คน โดยมีฝ่ายเลขานุการประกอบด้วย ผู้อำนวยการศูนย์หอศิลป์ โดยตำแหน่ง และนักวิชาการวัฒนธรรม สศร. จำนวน ๒ คน ที่มีความรู้ ความชำนาญการในสาขานั้นๆ มีภาระหน้าที่ในการพิจารณาตัดสินเพื่อมอบรางวัลแก่ศิลปินที่มีความเหมาะสมตามหลักการและผลงานมีคุณค่าเป็นที่ประจักษ์(รายละเอียดปรากฏอยู่ในภาคผนวก)ฝ่ายเลขานุการโครงการได้ดำเนินการจัดประชุมคณะกรรมการตัดสิน ฯ

รายชื่อคณะกรรมการตัดสินฯ ประจำปี ๒๕๖๑ ที่ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการอำนาจการฯ			
สาขาทัศนศิลป์	ศาสตราจารย์วิโชค มุกดามณี ประธานกรรมการ	นายสมศักดิ์ เขาวนธาดาทวงศ์	นายปัญญา วิจินธนสาร
สาขาสถาปัตยกรรม	นายนิติ สถาปิตานนท์ ประธานกรรมการ	นายกฤษฎา โรจนกร	นายสุริยะ อัมพันศิริรัตน์
สาขาวรรณศิลป์	นางชัชฌิรา บางคมบาง ประธานกรรมการ	ศ.ดร.รีนฤทัย สัจจพันธุ์	นายปราบดา หยุ่น
สาขาดนตรี	ศ.ดร.ณรงค์ฤทธิ์ ธรรมบุตร ประธานกรรมการ	นายประทักษ์ ใฝ่ศุภการ	นางสาวอโณทัย นิตินพ
สาขาศิลปะการแสดง	นายสุประวัติ ปัทมสูต ประธานกรรมการ	ศาสตราจารย์พรรัตน์ ดำรุง	นายพิเชษฐ์ กลั่นชื่น
สาขาศิลปะการออกแบบ	ศ.เอกชาติ จันอุไรรัตน์ ประธานกรรมการ	นายกุลวิทย์ เลาสุขศรี	นายศักดิ์ชัย กาย
สาขาภาพยนตร์และสื่อเคลื่อนไหว	นายนคร วีระประวัต ประธานกรรมการ	นายวิศิษฐ์ ศาสนเที่ยง	นายกิตติศักดิ์ สุวรรณ โกคิน

ตารางกำหนดประชุมคณะกรรมการตัดสินฯ				
สาขา	เวลา	ประชุมครั้งที่ ๑	เวลา	ประชุมครั้งที่ ๒
สาขาทัศนศิลป์	๐๙.๐๐ น	วันอังคารที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๑	๐๙.๐๐ น	วันจันทร์ที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๑
สาขาวรรณศิลป์	๑๔.๐๐ น	วันศุกร์ที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๖๑		
สาขาดนตรี	๑๔.๐๐ น	วันอาทิตย์ที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๑		
สาขาภาพยนตร์และสื่อเคลื่อนไหว	๐๙.๐๐ น	วันอังคารที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๑		
สาขาสถาปัตยกรรม	๐๙.๐๐ น	วันพุธที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๑		
สาขาศิลปะการออกแบบ	๐๙.๐๐ น	วันศุกร์ที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๑		
สาขาศิลปะการแสดง	๑๔.๐๐ น	วันศุกร์ที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๑		

ภาพการประชุมคณะกรรมการคัสตรา

ภาพการประชุมคณะกรรมการตัดสินฯ

ฝ่ายเลขานุการโครงการ ได้จัดทำสรุปข้อมูลศิลปินที่ได้รับการเสนอชื่อโดยองค์กร หน่วยงาน ศิลปิน ที่สมัครเข้ามาจากการประกาศของสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย และจากการเสนอชื่อในส่วนคณะกรรมการคัดสรร ๆ อีกส่วนหนึ่ง และฝ่ายเลขานุการฯ ได้เสนอรายชื่อศิลปินร่วมสมัยที่ผ่านกระบวนการพิจารณาของคณะกรรมการ ตัดสิน ๆ ต่อคณะกรรมการ อำนวยการโครงการส่งเสริมยกย่องเชิดชูเกียรติศิลปินร่วมสมัยดีเด่นรางวัล “ศิลปากร” ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๑และดำเนินการการประชุมเมื่อวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๖๑ ดังนี้

**สรุปรายชื่อศิลปินร่วมสมัยที่เข้ารับการพิจารณาคัดสรรเป็นศิลปินศิลปากร
ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๑**

สาขา	รายชื่อศิลปินร่วมสมัยที่สมัคร เองและผ่านองค์กร เครือข่าย	รายชื่อศิลปินร่วมสมัยรุ่นกลาง ที่คณะกรรมการคัดสรรเสนอชื่อ
ทัศนศิลป์	๑๑ ราย	๕ ราย
วรรณศิลป์	๗ ราย	๕ ราย
สถาปัตยกรรม	ไม่มี	๘ ราย
ดนตรี	๖ ราย	๔ ราย
ศิลปะการแสดง	๓ ราย	๕ ราย
ศิลปะการออกแบบ	๒ ราย	๔ ราย
ภาพยนตร์และสื่อ เคลื่อนไหว	ไม่มี	๘ ราย
รวม	๒๙ ราย	๓๙ ราย
รวมศิลปินที่มีรายชื่อเข้ารับการพิจารณาศิลปินศิลปากร ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๑		
๖๘ ราย		

รายชื่อองค์ศิลปินศิลปากรและศิลปินศิลปากร ที่ผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการอำนวยการฯ	
สาขา	รายชื่อองค์ศิลปินศิลปากรและศิลปินศิลปากร
สาขาศิลปะการออกแบบ	พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าสิริวัณณวรีนารีรัตน์
สาขาทัศนศิลป์	นายอรรถชัย พองสมุทร
สาขาสถาปัตยกรรม	นางสาวทวิติย์ วัชรภักย์ เทพาคำ
สาขาวรรณศิลป์	นายอุทิศ เหมะมูล
สาขาดนตรี	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นรอรรรถ จันทร์กล้า
สาขาศิลปะการแสดง	นายธีรวัฒน์ มุลวิไล
สาขาภาพยนตร์และสื่อเคลื่อนไหว	นายโสฬส สุขุม

สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย ได้ดำเนินการจัดทำสาระความรู้จากศิลปินจากศิลปินศิลปากร ประจำปี ๒๕๖๑ สาขาต่างๆ เพื่อนำมาเรียบเรียงซึ่งเป็นข้อมูลองค์ความรู้ปฐมภูมิจากศิลปินศิลปากร ประจำปี ๒๕๖๑ และจัดทำเป็นสูจิบัตร จำนวน ๗ รายการ อันได้แก่

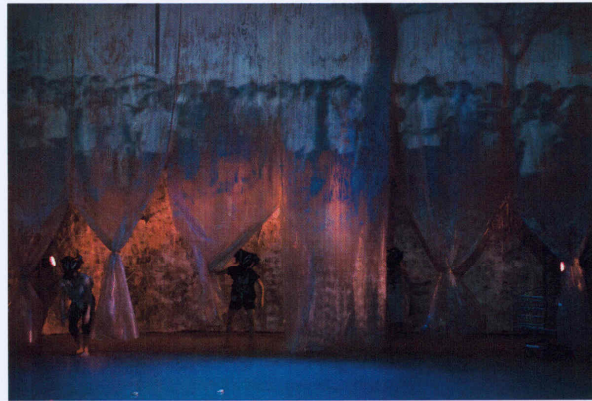
๑. พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าสิริวัณณวรีนารีรัตน์ องค์ศิลปินศิลปากรสาขาศิลปะการออกแบบ
๒. นายอรรถชัย พองสมุทร ศิลปินศิลปากรสาขาทัศนศิลป์
๓. นางสาวทวิติย์ วัชรภักย์ เทพาคำ ศิลปินศิลปากรสาขาสถาปัตยกรรม
๔. นายอุทิศ เหมะมูล ศิลปินศิลปากรสาขาวรรณศิลป์
๕. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นรอรรรถ จันทร์กล้า ศิลปินศิลปากรสาขาดนตรี
๖. นายธีรวัฒน์ มุลวิไล ศิลปินศิลปากรสาขาศิลปะการแสดง
๗. นายโสฬส สุขุม ศิลปินศิลปากรสาขาภาพยนตร์และสื่อเคลื่อนไหว

โดยมีเนื้อหาสาระประกอบด้วย

- ชื่อ - นามสกุล
- ภาพถ่ายศิลปินศิลปากร
- ประวัติความเป็นมา
- ความสนใจทางศิลปะ
- ประวัติการศึกษา
- เกียรติประวัติ
- ผลงานสำคัญ

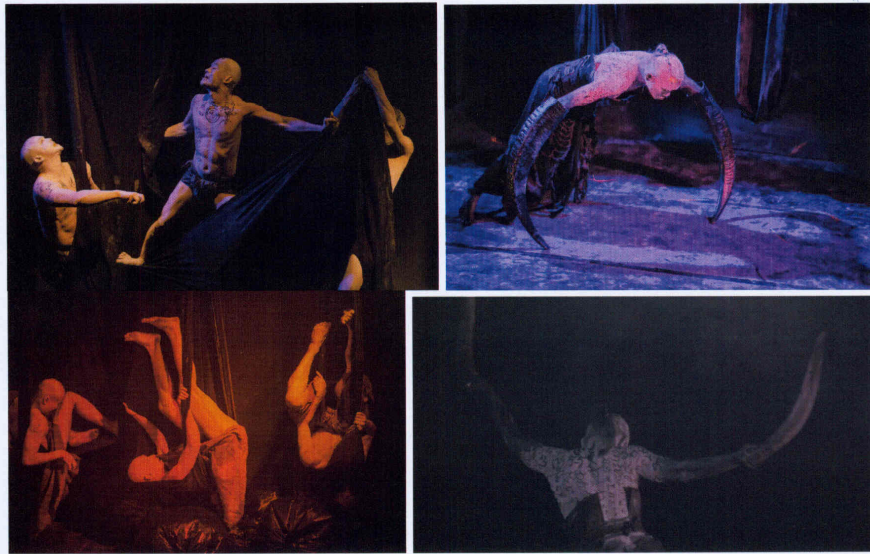
ผลงานการแสดงชุด สถาปนา (๒๕๕๗)

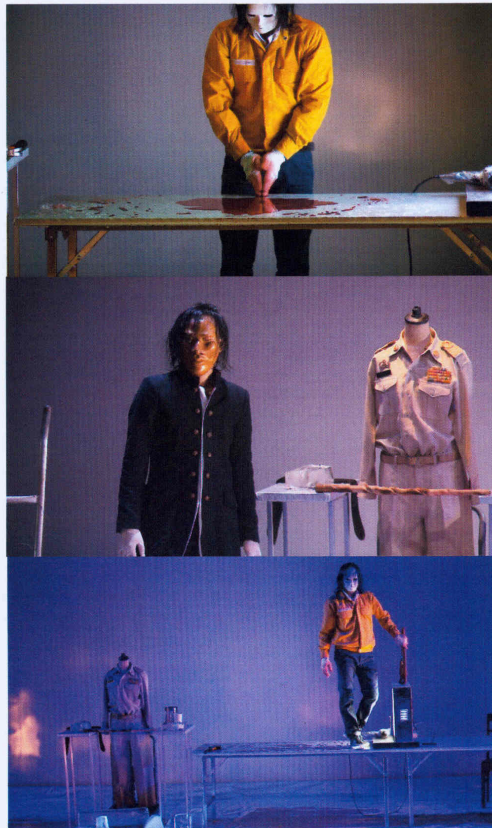
ผลงานการแสดงชุด Oxygen (๒๕๕๕)

ผลงานการแสดงชุด Flu O Less Sence (๒๕๕๓)

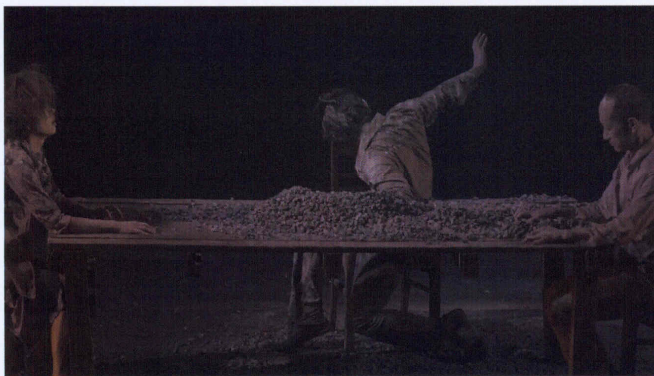
ผลงานการแสดงชุด สิ้นदानกา

ผลงานการแสดงชุด Ice Berg

ผลงานการแสดงชุด Quite House

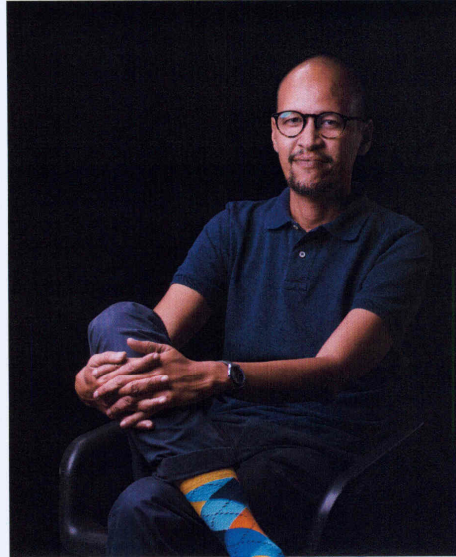

ผลงานการแสดงชุด Quite House (๒๕๖๐)

ผลงานการแสดงชุด Something Missing (๒๕๖๐)

๗. นายโสฬส สุขุม ศิลปินร่วมสมัยดีเด่นรางวัลศิลปาธร สาขาภาพยนตร์และสื่อเคลื่อนไหว ประจำปี ๒๕๖๑

ในวงการภาพยนตร์กลุ่มคนเบื้องหลังที่เป็นที่รู้จักกันดีที่สุดคงหนีไม่พ้นตำแหน่งผู้กำกับ ทว่าการจะขับเคลื่อนภาพยนตร์เรื่องหนึ่งให้เกิดขึ้นและดำเนินต่อไป จนประสบความสำเร็จได้นั้น ยังต้องมีองค์ประกอบอีกมากมาย ทั้งผู้เขียนบท ฝ่ายกำกับศิลป์ พนักงานทุกคนในกองถ่าย และโปรดิวเซอร์ที่ต้องเริ่มงานตั้งแต่ภาพยนตร์ยังไม่ได้เริ่มต้นถ่าย โปรดิวเซอร์หรือที่เราเรียกกันดีว่าเป็นบุคคลที่จัดการเรื่องต่างๆ ทั้งการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานอื่นๆ ที่ภาพยนตร์เรื่องหนึ่งเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับและต่างประเทศ การหาเงินทุนเพื่อการสร้าง การจัดการและจัดสรรงบประมาณที่ได้มาให้เพียงพอต่อรายจ่ายตลอดทั้งกระบวนการทำภาพยนตร์ เปรียบเสมือนหัวเรือใหญ่ที่กำหนดทิศทางของภาพยนตร์เรื่องนั้นๆ โปรดิวเซอร์ภาพยนตร์ทางเลือกมีหน้าที่มากกว่าที่กล่าวมาข้างต้น การสังกัดสตูดิโอทำให้มีบุคลากรจำนวนมากมาช่วยแบ่งเบาภาระหน้าที่ มีการจัดการระบบคนอย่างเป็นทางการ ทว่าในด้านของภาพยนตร์ทางเลือกบุคลากรในการทำภาพยนตร์เรื่องหนึ่งมีจำกัด โปรดิวเซอร์ต้องทำทุกหน้าที่ตั้งแต่การพิจารณาบท คัดสรรเพื่อยื่นขอทุนจากเทศกาลภาพยนตร์ต่างประเทศ ตลอดจนยื่นเสนอชื่อภาพยนตร์เรื่องนั้นๆ เข้าชิงรางวัลสาขาต่างๆ จากเทศกาลภาพยนตร์นานาชาติทั่วโลกเพื่อเป็นการปูทางให้แก่ภาพยนตร์ทางเลือกเหล่านั้นให้เป็นที่รู้จักในวงกว้าง

โสฬส สุขุม โปรดิวเซอร์ภาพยนตร์ทางเลือกที่อาจกล่าวได้ว่ามีคนเดียวของประเทศไทย เนื่องด้วยภาพยนตร์ทางเลือกในบ้านเรานั้นยังไม่เป็นที่นิยม ขอบเขตในการสร้างสรรค์เนื้อหาในภาพยนตร์ที่มีอยู่ค่อนข้างจำกัด ทำให้การก้าวเข้ามาจัดการภาพยนตร์ทางเลือกเรื่องหนึ่งให้ประสบความสำเร็จนั้นเป็นเรื่องที่ทำนายโปรดิวเซอร์หลายๆ คน ชื่อของโสฬส สุขุม อาจยังไม่เป็นที่รู้จักมากผู้กำกับหลายคนของภาพยนตร์ที่เขาร่วมงานด้วย อาทิ อโนชา สุวิชากรพงศ์ อภิชาติพงศ์ วีระเศรษฐกุล จุฬญาณนนท์ ศิริผล นวพล อารังรัตนฤทธิคงเดช จาตุรันต์รัศมี และปราปดา หุ่ย่น แต่ผลงานหลายชิ้นที่ได้เดินทางออกฉายยังเทศกาลภาพยนตร์นานาชาติหลายประเทศก็เป็นเครื่องยืนยันถึงความสามารถและคุณภาพของภาพยนตร์ทางเลือกของไทยได้เป็นอย่างดี

โสฬส สุขุม หรือ ทองดี ครั้งที่ยังอยู่ในวัยเรียนภายในโรงเรียนประจำที่เต็มไปด้วยกฎระเบียบที่เข้มงวดอย่างโรงเรียนวชิราวุธวิทยาลัย กิจกรรมที่เขาชอบมากที่สุดคือช่วงสุดสัปดาห์ที่ทางโรงเรียนได้นำภาพยนตร์เข้ามาฉาย ความชอบในวัยเด็กจุดประกายให้เขาเลือกศึกษาต่อในคณะนิเทศศาสตร์ สาขาภาพยนตร์และวีดิทัศน์ มหาวิทยาลัยรังสิต แม้ในช่วงแรกจะยังไม่รู้ว่าตัวเองต้องการอะไรหรือทำงานด้านไหนในวงการภาพยนตร์แต่การได้ลงมือปฏิบัติงานจริงที่มีมากกว่าการเรียนรู้จากตำราเป็นเรื่องสนุกที่เขาค้นพบจากการเรียน ความสนใจด้านงานภาพยนตร์เริ่มต้นครั้งแรกในช่วงที่ได้ฝึกงานภายในกองภาพยนตร์ ‘ดอกฟ้าในมือมาร’ (๒๕๔๓) ของ เจ๊อภิชาตพงศ์ วีระเศรษฐกุล ในตำแหน่งผู้ช่วยโปรดิวเซอร์กับหม่อมหลวงมิ่งมงคล โสณกุล การฝึกงานกับอภิชาตพงศ์ที่โดยปกติแล้วทำงานทุกขั้นตอนด้วยตัวเองทำให้เขาได้เรียนรู้วิธีการทำงานในทุกกระบวนการ ตั้งแต่การเขียนโครงการเพื่อเสนอขอทุนในการสร้างภาพยนตร์เรื่องหนึ่ง การกำกับภาพยนตร์ออกฉาย ด้วยความที่เป็นหนังทดลอง กระบวนการต่างๆ จึงแตกต่างจากกองภาพยนตร์ที่สังกัดสตูดิโอใหญ่ ต่างจากบทเรียนที่ได้ในรั้วมหาวิทยาลัย ซึ่งสิ่งเหล่านี้กลายเป็นตัวจุดประกายความสนใจในภาพยนตร์ทางเลือกของเขา

ประสบการณ์นอกห้องเรียนที่เขาได้เรียนรู้จากกองถ่ายภาพยนตร์ ‘ดอกฟ้าในมือมาร’ ทำให้ค้นพบว่ายังมีภาพยนตร์และวิธีการสร้าง การเล่าเรื่องอีกรูปแบบหนึ่งที่น่าสนใจแตกต่างไปจากภาพยนตร์กระแสหลัก ทว่าไม่ได้รับความนิยมและยังไม่เป็นที่เผยแพร่มากเท่าที่ควร ความต้องการนำเสนอภาพยนตร์ทางเลือกผลักดันให้เขาเริ่มต้นเดินทางสายภาพยนตร์ทางเลือกและก้าวเข้าสู่วงการภาพยนตร์เต็มตัว

ผลงานเรื่อง ‘Wonderful Town’ (๒๕๕๑) ผลงานการกำกับของ อาทิตย์ อัสสรัตน์ ที่ได้ร่วมงานกันครั้งแรกในช่วงอาทิตย์กลับมาสร้างภาพยนตร์สั้นสำหรับเป็นโปรเจกต์จบการศึกษาเมื่อหลายปีก่อน เมื่ออาทิตย์จบการศึกษากลับมาและมีความคิดที่จะเริ่มต้นกำกับภาพยนตร์ยาวเรื่องแรกจึงได้ชักชวนโสฬสให้เข้ามาช่วยทำภาพยนตร์เรื่องนี้ในตำแหน่งโปรดิวเซอร์ การทำงานตำแหน่งโปรดิวเซอร์เต็มตัวเรื่องแรกคือการเรียนรู้ไปพร้อมกับผู้กำกับ ความสดใหม่ทำให้กล้าทดลองสิ่งต่างๆ โดยยังไม่กังวลเรื่องกรอบที่มีอยู่ ผลงานเรื่องนี้จึงเต็มไปด้วยความสนุกทั้งของผู้กำกับและโปรดิวเซอร์ ‘Wonderful Town’ ได้รับรางวัลภาพยนตร์แห่งชาติสุพรรณหงส์ สาขาภาพยนตร์ ผู้กำกับ บทภาพยนตร์ยอดเยี่ยม และรางวัลกำกับศิลป์ ได้รับรางวัลและร่วมฉายในเทศกาลภาพยนตร์นานาชาติมากมาย อาทิ Best Film (New Talent Award) Hong Kong Asian Film Festival, Special Mention Osaka Asian Film Festival, Best Picture Lucca Film Festival, Toronto International Film Festival, Singapore Film Festival, International Film Festival Rotterdam

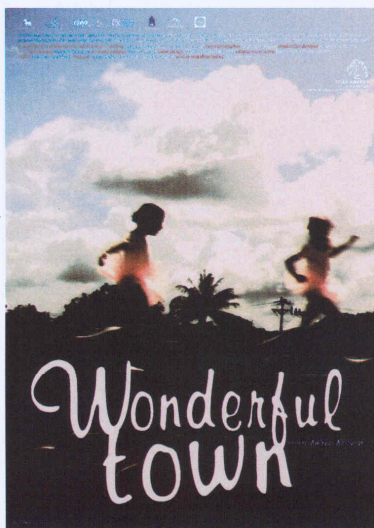
หลังจากจัดการภาพยนตร์เรื่องแรกของผู้กำกับเลือดใหม่มาได้ระยะหนึ่ง การทำงานร่วมกับคงเดช จาตุรันดรัศมี ผู้กำกับที่มีประสบการณ์และอยู่ในสังกัดของสตูดิโอในเรื่อง ‘แต่เพียงผู้เดียว’ (๒๕๕๔) การทำงานร่วมกับผู้กำกับที่มีประสบการณ์คือความท้าทายอย่างหนึ่งสำหรับผู้จัดการภาพยนตร์ทางเลือกอย่างโสฬส จากที่แต่ก่อนเมื่อเขาดูภาพยนตร์ของคงเดชก็มักจินตนาการว่าฉากเหล่านี้ การเล่าเรื่องเหล่านั้นสามารถใส่รูปแบบใหม่ รูปแบบทางเลือกเข้าไปทดแทนได้หรือไม่ เมื่อใส่ทางเลือกใหม่ลงไปแล้วภาพยนตร์จะยังสามารถคงเสน่ห์ของผู้กำกับคงเดชและการเล่าเรื่องยังคงรูปแบบเดิมได้หรือไม่ การทำงานร่วมกับคงเดชจึงเปรียบเสมือนการเป็นโปรดิวเซอร์เชิงทดลองสำหรับโสฬส ‘แต่เพียงผู้เดียว’ ได้ร่วมฉายใน Venice International Film Festival-Italy, Busan International Film Festival-Korea, Nantes International Film Festival-France, Dubai International Film Festival-UAE

ในส่วนของภาพยนตร์เชิงสารคดีเรื่อง ‘The Master’ (๒๕๕๗) กำกับโดย นवल ชาร์ง รัตนฤทธิ์ ได้รับรางวัลภาพยนตร์แห่งชาติสุพรรณหงส์ สาขาภาพยนตร์สารคดียอดเยี่ยม และรางวัลชมรมวิจารณ์บันเทิง การทำงานร่วมกับนवलเริ่มต้นเรื่องแรกเมื่อปี ๒๕๕๕ กับเรื่อง ‘36’ ที่ได้รับรางวัลภาพยนตร์ยอดเยี่ยมใน Busan International Film Festival-Korea เทศกาลภาพยนตร์นานาชาติที่ใหญ่ที่สุดในภูมิภาคเอเชีย ความชัดเจนทางกระบวนการคิดของนवलส่งผลให้ผลงานภาพยนตร์ยาวเรื่องแรกของเขาได้รับรางวัลและ

ส่งผลให้ภาพยนตร์เรื่องต่อมาได้รับความนิยมทั้งจากสื่อภายในและภายนอกประเทศ จากรางวัลและผลงานที่สร้างสรรค์ของนพพลอาจกล่าวได้ว่าเขาเป็นหนึ่งในผู้กำกับที่ทำให้ภาพยนตร์ทางเลือกเป็นที่รู้จักในประเทศไทย และขยายกลุ่มผู้ชมออกไปได้มากขึ้นกว่าเดิม การทำภาพยนตร์สารคดีเรื่องนี้จึงไม่ใช่เรื่องยากสำหรับทั้งสองคน การขอทุนเพื่อดำเนินการ การเล่าเรื่องอย่างมีลำดับ สื่อที่เลือกใช้เป็นตัวกลางระหว่างภาพยนตร์กับผู้ชม และกลุ่มผู้ชมที่เริ่มติดตามผลงานของนพพล แม้การทำงานจะราบรื่นด้วยดีที่ความตื่นเต้นการทดลองสิ่งใหม่ในภาพยนตร์เรื่องหนึ่งกลับลดน้อยลงในความรู้สึกรักของโสฬส ความสดใหม่ การลองผิดลองถูก การผลักดันทางเลือกใหม่คือสิ่งที่เขาต้องการ

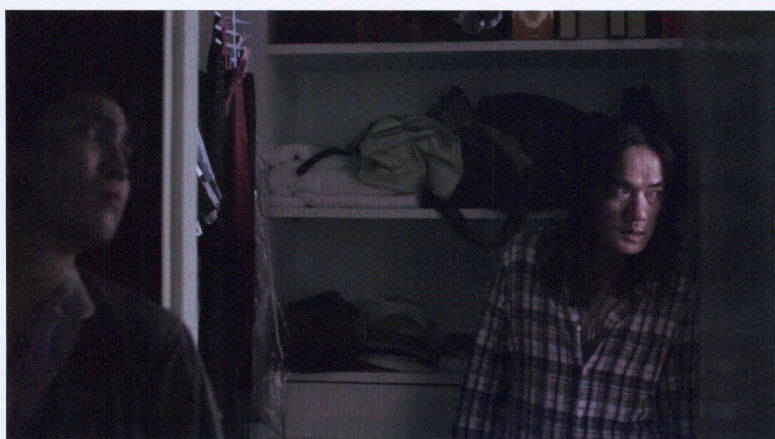
การกลับมาทำงานร่วมกับผู้กำกับหน้าใหม่เริ่มต้นอีกครั้งกับผลงานเรื่อง ‘Motel Mist โรงแรมต่างดาว’ (๒๕๕๙) กำกับโดย ปราบดา หยุน จากนักเขียนมาเป็นผู้กำกับภาพยนตร์เรื่องแรกของปราบดา เขาเลือกเล่าเรื่องเกือบทั้งหมดอยู่ในโรงแรมมานูรูต มานูรูตประเพณีบางอย่างในสังคมไทยส่งผลให้ผู้ชมหลายคนเดินออกหลังภาพยนตร์ฉายไปได้ไม่นาน ทว่าในแง่ของสุนทรีย์ทางภาพยนตร์ โรงแรมต่างดาวกลับได้รับรางวัลภาพยนตร์แห่งชาติสุพรรณหงส์ สาขากำกับศิลป์ยอดเยี่ยม และได้ฉายในเทศกาลภาพยนตร์นานาชาติ อาทิ International Film Festival Rotterdam-The Netherlands, Durban International Film Festival-South Africa, Split Film Festival-Croatia, Hamburg Film Festival-Germany, CPH Pix Film Festival-Denmark และผลงานล่าสุด ‘Ten Years Thailand’ กำกับภาพยนตร์โดย วิศิษฐ์ ศาสนเที่ยง อภิชาติพงศ์ วีระเศรษฐกุล อาทิตย์ อัสสรรัตน์ ชูเกียรติ ศักดิ์วีระกุล และจุฬญาณนนท์ ศิริผล ที่ได้ไปฉายเปิดที่เทศกาลภาพยนตร์นานาชาติ Cannes Film Festival-France 2018

ปัจจุบันภาพยนตร์ทางเลือกแม้จะมีกลุ่มเป้าหมายมากขึ้น ทว่าวัฒนธรรมการดูภาพยนตร์เพื่อความบันเทิงที่ถูกปลูกฝังมาตั้งแต่เริ่มต้นของคนไทย ถือว่ายังเป็นอุปสรรคใหญ่ การสร้างภาพยนตร์จึงมุ่งเน้นไปที่กลุ่มเป้าหมายเพื่อความบันเทิง การสร้างสรรค์ในเชิงพาณิชย์ศิลป์ที่ต้องมีจุดขายชัดเจน จนบางครั้งหลงลืมความสุนทรีย์ทางศิลปะของภาพยนตร์และสารที่ผู้กำกับต้องการสื่อ และยังไม่รวมถึงจำนวนโรงภาพยนตร์ที่รองรับภาพยนตร์ทางเลือกที่มีอยู่ค่อนข้างจำกัด อินเทอร์เน็ตที่เข้ามาแย่งชิงพื้นที่ ดึงความสนใจของคนไปทิศทางอื่น ทำให้อาณาเขตของภาพยนตร์ทางเลือกในไทยยังคงเป็นทางเดินแคบๆ ที่มีเสาไฟให้แสงสว่างเพียงไม่กี่จุด

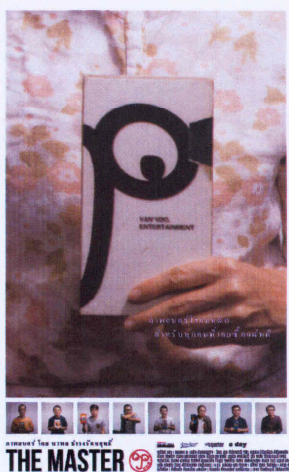

โปสเตอร์ภาพยนตร์ Wonderful Town (๒๕๕๑)

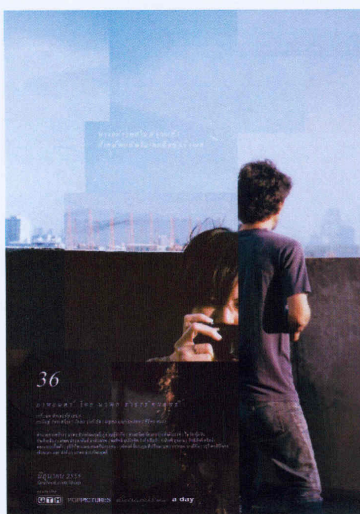
โดย อาทิตย์ อัสสรรัตน์

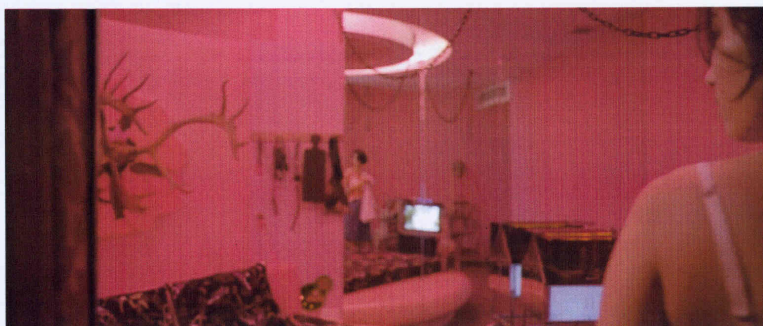
ภาพจากภาพยนตร์เรื่อง แต่เพียงผู้เดียว (๒๕๕๔) โดย คงเดช จาตุรันต์รัศมี

โปสเตอร์จากภาพยนตร์เรื่อง 36 (๒๕๕๕)
โดย นวพล อึ้งรังษัตินฤฤทธิ์

โปสเตอร์จากภาพยนตร์เรื่อง The Master (๒๕๕๓)
โดย นวพล ชำรงรัตนฤทธิ์

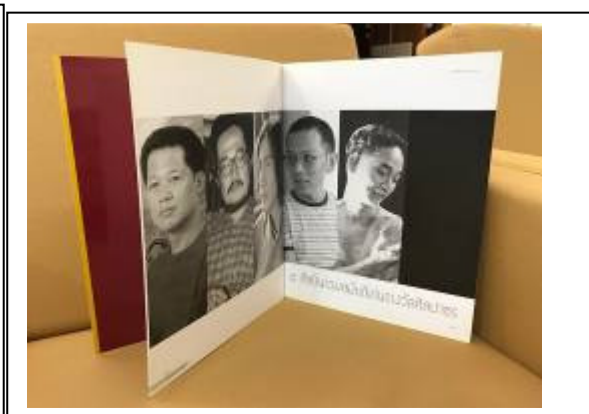
ภาพจากภาพยนตร์เรื่อง Motel Mist (๒๕๕๙) โดย ปราบดาหยุ่น

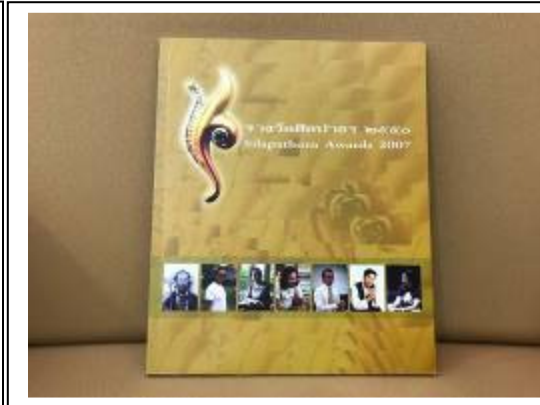
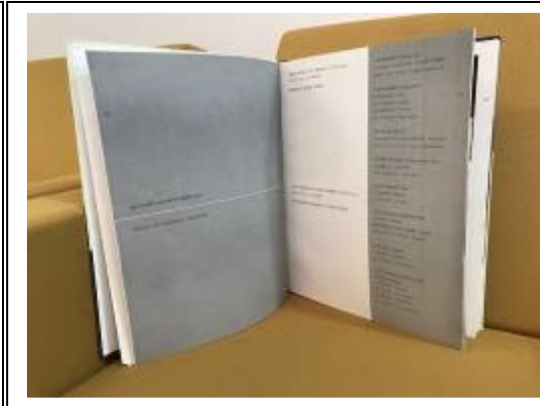

ภาพจากภาพยนตร์เรื่อง Ten Years Thailand (๒๕๖๑)

๒.๓ การจัดการความรู้ให้เป็นระบบ

การจัดการความรู้ให้เป็นระบบ นั้น ฝ่ายเลขานุการฯ (ศูนย์หอศิลป์) ได้ดำเนินโครงการส่งเสริมยกย่องเชิดชูเกียรติศิลปินร่วมสมัยดีเด่นรางวัล “ศิลปาธร” ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๐ และ ๒๕๖๑ ส่วนในปีที่เริ่มมอบรางวัลให้ศิลปินร่วมสมัยรุ่นกลางครั้งแรกในปี ในปี พ.ศ. ๒๕๔๗ ได้จัดทำสูจิบัตรบันทึกเรื่องราวองค์ความรู้ ผลงานสร้างสรรค์และประวัติศิลปินที่ได้รับรางวัลในปี นั้น ๆ ตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๕๔๗ - ๒๕๕๓ และในปี พ.ศ. ๒๕๕๓ เพื่อใช้ประกอบและเผยแพร่ประชาสัมพันธ์โครงการฯ ในนิทรรศการในปีดังกล่าว จำนวนไม่น้อยกว่า ๑,๐๐๐ เล่มในแต่ละปี โดยมีเป้าหมายต้องการเผยแพร่ผลงานการสร้างสรรค์งานศิลปะศิลปินร่วมสมัยรุ่นกลางและให้สามารถถ่ายทอดให้ความรู้ด้านงานศิลปะและสร้างความตระหนักการรับรู้ด้านศิลปะร่วมสมัยให้นักเรียน นักศึกษา เยาวชน และประชาชนทั่วไปเข้าใจในงานศิลปะมากยิ่งขึ้น

๒.๔ การประมวลและกลั่นกรองความรู้

ในกระบวนการสรรหาศิลปินร่วมสมัยดีเด่นรางวัล “ศิลปาธร” ในแต่ละปี ได้มีการรวบรวมสาขาของรางวัล ศิลปินศิลปาธร จำนวนทั้งสิ้น ๗๔ ศิลปิน โดยสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยได้ แบ่งเป็นทั้งด้านจิตรศิลป์และประยุกตศิลป์ โดยแบ่งเป็นหมวดหมู่ สาขาในแต่ละปี โดยได้สรุปเป็นสาขาจำแนกตามปี พ.ศ. ตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๕๔๗ - ๒๕๖๑ ดังนี้

สาขาทัศนศิลป์ ศิลปะที่รับรู้ด้วยประสาทสัมผัสทางตา ศิลปะที่มองเห็น เมื่อพิจารณาความหมายที่มีผู้นิยามไว้ จะพบว่า การรับรู้เรื่องราว อารมณ์ ความรู้สึกของงานทัศนศิลป์นั้น จะต้องอาศัยประสาทตาเป็นสำคัญ นั่นคือตาจะรับรู้เกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ที่นำมาประกอบเป็นงานทัศนศิลป์ได้แก่ เส้น รูปร่าง รูปทรง สี แสงเงา และพื้นผิว เป็นต้น โดยศิลปะจะนำสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้มาสร้างสรรค์ผลงานด้วยวิธีการเขียน ภาพ ระบายสีบ้าง ปั้นและสลักบ้างหรืองานโครงสร้าง เป็นต้น

สาขาวรรณศิลป์ ศิลปะแห่งการแต่งบทประพันธ์ หัวใจของงานศิลปะทั่วไป เน้นสุนทรียภาพทางภาษาที่มีความประณีต งดงาม ได้แก่ ความงามของภาษา ความงามในเนื้อ เรื่องอันกลมกลืนกับรูปแบบ และความงามในสาระของข้อคิดเห็นหรือแนวคิดที่แฝงอยู่ในเนื้อ เรื่อง ส่วนความงามที่สำคัญที่สุดของการสร้างงานวรรณกรรมก็คือวิธีแต่ง พรรณศิลป์หรือ วรรณกรรมเป็นสาขาหนึ่งของงานจิตรศิลป์ เนื่องจากมีแนวคิดและกระบวนการสร้างสรรค์คล้าย กับศิลปะแขนงอื่น ๆ ที่ต่างกันก็เฉพาะสื่อที่นำมาใช้ซึ่งเกิดจากร้อยเรียงคำ ในลักษณะ คำประพันธ์ ชนิดต่าง ๆ ตามจินตนาการของกวีหรือศิลปินที่ผู้สร้างงานคำประพันธ์ประเภทร้อยแก้วและร้อยกรอง ได้แก่ โคลง ฉันท์ กาพย์ และกลอน เป็นต้น

สาขาดนตรี ดนตรีเป็นศิลปะเกี่ยวกับเสียง เป็นสาขาหนึ่งในเครือศิลปะ เป็นยอดแห่งศิลปะ มีชื่อว่า The Divine Art หมายถึง เป็นศิลปะชั้นสูง ศิลปะนี้ใช้การบรรเลงของเครื่องดนตรี หรือเสียงขับร้อง เป็นสื่อ ทำให้ผู้ฟังเกิดความรู้สึกสะเทือนใจ เกิดอารมณ์สอดคล้องกันไปกับบทเพลงที่ได้รับฟังอยู่

สาขาศิลปะการแสดง การแสดงดนตรี ไร่-เต้น และละครที่แสดงเป็นเรื่องราว ทั้งที่เป็นการแสดงตามขนบแบบแผน มีการประยุกต์เปลี่ยนแปลง และ/หรือ การแสดงร่วมสมัยการแสดงที่เกิดขึ้นนั้น เป็นการแสดงสดต่อหน้าผู้ชม และมีจุดมุ่งหมายเพื่อความงาม ความบันเทิงและ/หรือเป็นงานแสดงที่ก่อให้เกิดการคิด วิพากษ์ นำสู่การพัฒนาและเปลี่ยนแปลงสังคม

สาขาภาพยนตร์และสื่อเคลื่อนไหว กระบวนการบันทึกภาพด้วยฟิล์ม แล้วนำออกฉายให้เห็นภาพเคลื่อนไหว ภาพที่ปรากฏบนฟิล์มภาพยนตร์หลังจากผ่านกระบวนการถ่ายทำแล้วเป็นเพียงภาพนิ่งจำนวนมาก ที่มีอิริยาบถหรือแสดงอาการเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงไปที่ละน้อยต่อเนื่องกันเป็นช่วงๆ ตามเรื่องราวที่ได้รับการถ่ายทำและตัดต่อมา ซึ่งอาจเป็นเรื่องราวหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง หรือเป็นการแสดงให้เหมือนจริง หรืออาจเป็นการแสดงและสร้างภาพจากจินตนาการของผู้สร้างก็ได้

สาขาสถาปัตยกรรม ผลงานศิลปะที่แสดงออกสิ่งก่อสร้าง รวมถึงสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสิ่งปลูกสร้างนั้น ที่มาจากการออกแบบของมนุษย์ ด้วยศาสตร์ทางด้านศิลปะ การจัดวางที่ว่าง ทัศนศิลป์ และวิศวกรรมการก่อสร้าง เพื่อประโยชน์ใช้สอย สถาปัตยกรรมยังเป็นสื่อความคิด และสัญลักษณ์ทางวัฒนธรรมของสังคมในยุคหนึ่งๆ ด้วย

สาขาศิลปะการออกแบบ เป็นการออกแบบเพื่อนำเสนอความงาม ความพึงพอใจ เน้นความคิดสร้างสรรค์ แปลกๆ ใหม่ๆ ให้เกิดความสะเทือนใจ ใจเร้า ซึ่งการสร้างสรรค์นี้อาจเป็นการพัฒนาจากสิ่งที่มีอยู่เดิม

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย ได้ดำเนินการเรียบเรียงและจัดทำข้อมูลองค์ความรู้ปฐมภูมิจากศิลปินศิลปาธร ประจำปี ๒๕๖๑ และจัดทำเป็นสูจิบัตร มีเนื้อหาสาระประกอบด้วย ชื่อ- นามสกุล ภาพถ่ายศิลปินศิลปาธร ประวัติความเป็นมา ความสนใจทางศิลปะ ประวัติการศึกษา เกียรติประวัติ ผลงานสำคัญ ขององค์ศิลปินศิลปาธรและศิลปินศิลปาธร รวมจำนวน ๗ รายการ อันได้แก่

๑. พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าสิริวัณณวรีนารีรัตน์ องค์ศิลปินศิลปาธรสาขาศิลปะการออกแบบ
๒. นายอรรถชัย พองสมุทร ศิลปินศิลปาธรสาขาทัศนศิลป์
๓. นางสาวทวิติย์ วัชรภักย์ เทพาคำ ศิลปินศิลปาธรสาขาสถาปัตยกรรม
๔. นายอุทิศ เหมะมูล ศิลปินศิลปาธรสาขาวรรณศิลป์
๕. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นรอรอด จันทร์กล่ำ ศิลปินศิลปาธรสาขาดนตรี
๖. นายธีรวัฒน์ มุลวิไล ศิลปินศิลปาธรสาขาศิลปะการแสดง
๗. นายโสฬส สุขุม ศิลปินศิลปาธรสาขาภาพยนตร์และสื่อเคลื่อนไหว

นอกจากข้อมูลองค์ความรู้ปฐมภูมิจากศิลปินศิลปาธร ประจำปี ๒๕๖๑ ดังกล่าวข้างต้นแล้ว สูจิบัตรเล่มนี้ยังมีข้อมูลอื่นๆ ที่สำคัญ ของโครงการศิลปินร่วมสมัยดีเด่นรางวัล “ศิลปาธร” ด้วย ได้แก่

- เข้มกัฏรางวัลศิลปาธร เข้มเชิดชูเกียรติ ซึ่งมีข้อมูลเกี่ยวข้องกับการออกแบบเข้มกัฏรางวัลศิลปาธร เข้มเชิดชูเกียรติ แสดงถึงการบ่งชี้ความหมายในสิ่งต่างๆ
- ข้อคิดเห็นจากคณะกรรมการ ซึ่งมีข้อมูลเกี่ยวข้องกับความความคิดเห็นของคณะกรรมการที่มีต่อศิลปะสาขาต่างๆ ประกอบด้วย สาขาศิลปะการออกแบบ สาขาทัศนศิลป์ สาขาสถาปัตยกรรม สาขาวรรณศิลป์ สาขาดนตรี สาขาศิลปะการแสดง และสาขาภาพยนตร์และสื่อเคลื่อนไหว
- รายชื่อคณะกรรมการคัดสรร
- รายชื่อคณะกรรมการตัดสิน
- ทำเนียบนามศิลปินร่วมสมัยดีเด่น รางวัล “ศิลปาธร” ปี ๒๕๔๗ - ๒๕๖๐

๒.๕ การเข้าถึงความรู้

เนื่องด้วยพันธกิจของสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยมีหน้าที่ดำเนินการส่งเสริม สนับสนุน และเผยแพร่ กิจกรรมสร้างสรรค์ศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยตลอดจนการส่งเสริม ยกย่อง เชิดชูเกียรติศิลปิน และผู้สร้างงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย เพื่อเผยแพร่ผลงานของศิลปินและผู้สร้างสรรคงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยทั้งประเภทงานจิตรศิลป์และงานประยุกตศิลป์ การจัดนิทรรศการเพื่อส่งเสริม ยกย่องและเชิดชูเกียรติศิลปินร่วมสมัยรุ่นกลาง ภายใต้ชื่อ “ศิลปินศิลปาธร” นับตั้งแต่อดีตที่ผ่านมาเป็นการสร้างความภาคภูมิใจและสร้างขวัญและกำลังใจให้ศิลปินศิลปาธรในแต่ละสาขา เพื่อสร้างสรรค์ผลงานด้านศิลปะในประเทศไทยและเป็นการพัฒนางานศิลปะร่วมสมัยในประเทศไทยให้ทัดเทียมในระดับนานาชาติ เป็นประโยชน์ต่อวงการศิลปะในภาพรวม ในปีนี้ ทางสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยถือเป็นเกียรติที่ได้จัดนิทรรศการเทิดพระเกียรติและเชิดชูเกียรติศิลปินประจําปีพุทธศักราช ๒๕๖๑ จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๒๖ กรกฎาคม - ๙ กันยายน ๒๕๖๑ ณ หอศิลป์ราชดำเนิน ถนนราชดำเนินกลาง กรุงเทพมหานคร ในปีนี้ นับว่าเป็นปีมหามงคลที่ พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าสิริวัณณวรี นารีรัตน ทรงได้รับการคัดเลือกเป็นองค์ศิลปินศิลปาธรในสาขาศิลปะการออกแบบ (แฟชั่นและเครื่องประดับ) ประจำปี ๒๕๖๑ พร้อมด้วยศิลปินศิลปาธรจำนวน ๖ ราย ในสาขาต่าง ๆ ดังนี้ สาขาทัศนศิลป์ นายอรรถชัย พองสมุทร สาขาสถาปัตยกรรม นางสาวทวิติย์ วัชรภักย์ เทพาคำสาขาวรรณศิลป์ นายอุทิศ เหมะมูลสาขาดนตรี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นรอรธ จันทร์กล้าสาขาศิลปะการแสดงนายธีรวัฒน์ มุลวิไลสาขาภาพยนตร์และสื่อเคลื่อนไหว นายโสฬส สุขุมกิจกรรมภายในงานประกอบด้วยพิธีเปิดนิทรรศการเทิดพระเกียรติและเชิดชูเกียรติศิลปินประจําปีพุทธศักราช ๒๕๖๑ โดยสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยได้จัดทำหนังสือทูลเกล้ากราบบังคมทูลพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าสิริวัณณวรีนารีรัตน เพื่อเสด็จพระดำเนินทรงเป็นองค์ประธานในพิธีดังกล่าวฯ ซึ่งมีขึ้นในวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๑ รายละเอียดของงานมีการแสดงดนตรี ประกอบพิธีเปิด พิธีเปิดมีการแสดงวิถีทัศนความเป็นมาของรางวัลศิลปิน ตลอดจนนิทรรศการแสดงผลงานขององค์ศิลปินศิลปาธรและศิลปินศิลปาธรทั้ง ๖ สาขา

ในส่วนของผลงานของศิลปินศิลปาธรบริเวณ โถง ๑.....เริ่มตั้งแต่สาขาวรรณศิลป์ ท้ายสุดเป็นการแสดงผลงานของพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าสิริวัณณวรีนารีรัตนสาขาศิลปะการออกแบบ (แฟชั่นและเครื่องประดับ)

ภาพประกอบ

๒.๖ การแบ่งปันองค์ความรู้

การดำเนินกิจกรรมเพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ของศิลปินศิลปาธร ภายใต้ชื่อกิจกรรมเสวนา แลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นร่วมกับศิลปินดีเด่นรางวัลศิลปาธร ๒๕๖๑ ทุกวันเสาร์ของเดือนตั้งแต่ เสาร์ที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ถึงวันเสาร์ที่ ๘ กันยายน ๒๕๖๑ (ไม่มีค่าใช้จ่าย)

โดยจัดกิจกรรมเสวนาแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นร่วมกับศิลปินดีเด่นรางวัล “ศิลปาธร” ประจำปี ๒๕๖๑ ในสาขาต่างๆ จำนวน ๖ ครั้ง ดังนี้

๑. นายธีระวัฒน์ มุลวิไล	สาขาศิลปะการแสดง	วันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๑
๒. นายอุทิศ เหมะมูล	สาขาวรรณศิลป์	วันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๖๑
๓. นายโสฬส สุขุม	สาขาภาพยนตร์และสื่อเคลื่อนไหว	วันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๑
๔. นางสาวทวีติย์ วัชรภักย์ เทพาคำ	สาขาสถาปัตยกรรม	วันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๖๑
๕. นายบรรณ จันทร์กล้า	สาขาดนตรี	วันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๑
๖. นายอรรถชัย ฟองสมุทร	สาขาทัศนศิลป์	วันที่ ๘ กันยายน ๒๕๖๑

Talk

กิจกรรมเสวนา แลกเปลี่ยนข้อคิดเห็น
ร่วมกับศิลปินดีเด่นรางวัลศิลปาธร ๒๕๖๑

ธีระวัฒน์ มุลวิไล
สาขาศิลปะการแสดง

๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๑ เวลา ๑๓.๐๐ - ๑๖.๐๐ น.

อุทิศ เหมะมูล
สาขาวรรณศิลป์

๔ สิงหาคม ๒๕๖๑ เวลา ๑๓.๐๐ - ๑๖.๐๐ น.

โสฬส สุขุม
สาขาภาพยนตร์และสื่อเคลื่อนไหว

๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๑ เวลา ๑๓.๐๐ - ๑๖.๐๐ น.

ทวีติย์ วัชรภักย์ เทพาคำ
สาขาสถาปัตยกรรม

๑๘ สิงหาคม ๒๕๖๑ เวลา ๑๓.๐๐ - ๑๖.๐๐ น.

บรรณ จันทร์กล้า
สาขาดนตรี

๑ กันยายน ๒๕๖๑ เวลา ๑๓.๐๐ - ๑๖.๐๐ น.

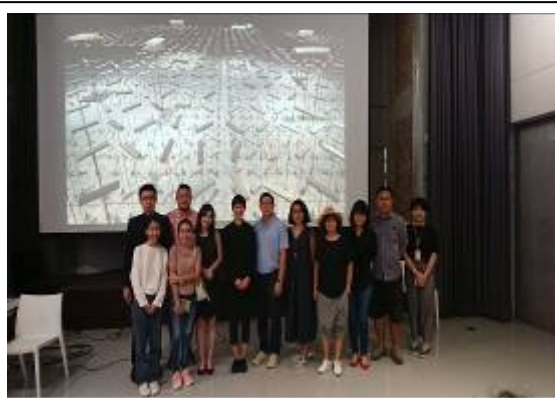
อรรถชัย ฟองสมุทร
สาขาทัศนศิลป์

๘ กันยายน ๒๕๖๑ เวลา ๑๓.๐๐ - ๑๖.๐๐ น.

ผู้สนใจสามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย สำรองที่นั่งและสอบถามข้อมูลได้ที่
ฝ่ายประชาสัมพันธ์ ขอศิลปวัฒนธรรมฯ สำนักพิมพ์ ทรู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) โทร. ๐๒-๒๖๕๔-๘๐๘๐ ต่อ ๒๐๒

ภาพกิจกรรม

๒.๗ การเรียนรู้

มีการจัดกิจกรรมเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ ๒ กิจกรรม คือ

๑. นิทรรศการเทิดพระเกียรติและเชิดชูเกียรติศิลปิน ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๖๑

สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยได้จัดนิทรรศการเทิดพระเกียรติและเชิดชูเกียรติศิลปิน ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๖๑ จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๒๖ กรกฎาคม - ๙ กันยายน ๒๕๖๑ ณ หอศิลป์ราชดำเนิน ถนนราชดำเนินกลาง กรุงเทพมหานคร ในปีนี้นับว่าเป็นปีมหามงคลที่ พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าสิริวัณณวรี นารีรัตน ทรงได้รับการคัดเลือกเป็นองค์ศิลปินศิลปารในสาขาศิลปะการออกแบบ (แฟชั่นและเครื่องประดับ) ประจำปี ๒๕๖๑ พร้อมด้วยศิลปินศิลปารจำนวน ๖ ราย ในสาขาต่าง ๆ ดังนี้

- นายอรรถชัย พongสมุทร	สาขาทัศนศิลป์
- นางสาวทวีติย์ วัชรภักย์ เทพาคำ	สาขาสถาปัตยกรรม
- นายอุทิศ เหมะมูล	สาขาวรรณศิลป์
- ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นรอรธ จันทร์กล้า	สาขาดนตรี
- นายธีระวัฒน์ มุลวิไล	สาขาศิลปะการแสดง
- นายโสฬส สุขุม	สาขาภาพยนตร์และสื่อเคลื่อนไหว

โดยกิจกรรมภายในงานประกอบด้วยพิธีเปิดนิทรรศการเทิดพระเกียรติและเชิดชูเกียรติศิลปิน ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๖๑ โดยสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยได้จัดทำหนังสือทูลเกล้ากราบบังคมทูลพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าสิริวัณณวรีนารีรัตน เพื่อเสด็จพระดำเนินทรงเป็นองค์ประธานในพิธีดังกล่าวฯ ซึ่งมีขึ้นในวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๑ รายละเอียดของงานมีการแสดงดนตรีประกอบพิธีเปิด พิธีเปิดมีการแสดงวิดิทัศน์ความเป็นมาของรางวัลศิลปิน ตลอดจนนิทรรศการแสดงผลงานขององค์ศิลปินศิลปาร และศิลปินศิลปารทั้ง ๖ สาขา ในบริเวณ โถง ๑ เริ่มตั้งแต่สาขาวรรณศิลป์ ท้ายสุดเป็นการแสดงผลงานของพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าสิริวัณณวรีนารีรัตนสาขาศิลปะการออกแบบ (แฟชั่นและเครื่องประดับ)

๒. กิจกรรมเสวนา แลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นร่วมกับศิลปินดีเด่นรางวัลศิลปิน ๒๕๖๑

จัดกิจกรรมเสวนาแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นร่วมกับศิลปินดีเด่นรางวัล “ศิลปิน” ประจำปี ๒๕๖๑ ในสาขาต่างๆ จำนวน ๖ ครั้ง ดังนี้

๑. นายธีระวัฒน์ มุลวิไล	สาขาศิลปะการแสดง	วันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๑
๒. นายอุทิศ เหมะมูล	สาขาวรรณศิลป์	วันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๖๑
๓. นายโสฬส สุขุม	สาขาภาพยนตร์และสื่อเคลื่อนไหว	วันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๑
๔. นางสาวทวีติย์ วัชรภักย์ เทพาคำ	สาขาสถาปัตยกรรม	วันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๖๑
๕. นายนรอรธ จันทร์กล้า	สาขาดนตรี	วันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๑
๖. นายอรรถชัย พongสมุทร	สาขาทัศนศิลป์	วันที่ ๘ กันยายน ๒๕๖๑

การจัดกิจกรรมเพื่อการเรียนรู้ทั้ง ๒ กิจกรรม มีนักเรียน/นักศึกษา/ประชาชน ผู้สนใจทั่วไป สนใจเข้าร่วมชมนิทรรศการ เกิดการเรียนรู้ผ่านนิทรรศการแสดงผลงานและการเสวนาของศิลปินศิลปาร ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๑ ไม่น้อยกว่า ๑,๐๐๐ คน

ภาพกิจกรรมนิทรรศการเทิดพระเกียรติและเชิดชูเกียรติศิลปิน ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๖๑

ภาพกิจกรรมเสวนา แลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นร่วมกับศิลปินดีเด่นรางวัลศิลปาธร ๒๕๖๑

ส่วนที่ ๓

บทสรุป

สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย เป็นหน่วยงานระดับกรมสังกัดกระทรวงวัฒนธรรม มีบทบาทในการส่งเสริม สนับสนุน และเผยแพร่การสร้างสรรค์งานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยเพื่อเพิ่มพูน ภูมิปัญญา แนวคิด และทัศนคติในงานศิลปะ ซึ่งเป็นสิ่งหล่อหลอมสังคมในอยู่อย่างสันติสุข ในการนี้ สำนักงานฯ ได้เล็งเห็นว่าการส่งเสริม ยกย่อง และเชิดชูเกียรติศิลปิน นับเป็นภารกิจสำคัญที่สร้างความภาคภูมิใจให้กับศิลปิน โดยเฉพาะศิลปินร่วมสมัยรุ่นกลางที่ได้ทุ่มเทพลังความคิด สติปัญญา และจิตใจ สร้างสรรค์ผลงานศิลปะเปี่ยมไปด้วยคุณภาพ จึงได้จัดให้มีการยกย่องเชิดชูเกียรติ และมอบรางวัลให้แก่ศิลปินร่วมสมัยดีเด่นรุ่นกลางขึ้นตั้งแต่ปีพุทธศักราช ๒๕๔๗ เป็นต้นมาภายใต้ชื่อรางวัล “ศิลปิน” ซึ่งหมายถึง ผู้ทรง วิชาศิลปะ หรือ ผู้รักษาวิชาศิลปะ

นอกจากนี้ สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยยังคงเป็นหน่วยงานของรัฐที่เป็นสื่อกลาง ในการเผยแพร่ผลงาน การจัดนิทรรศการ และถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยส่งเสริม ยกย่อง เชิดชูเกียรติ ศิลปิน และผู้สร้างงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยโดยการปฏิบัติงานร่วมหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของ หน่วยงานอื่น ที่เกี่ยวข้องหรือได้รับมอบหมาย ตลอดจนพัฒนากระบวนการถ่ายทอดองค์ความรู้และผลงาน ด้านศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยให้แก่ภาคสังคมในประเทศรับรู้อและเข้าใจในงานศิลปะเพิ่มมากขึ้น

การมอบรางวัลศิลปินร่วมสมัยดีเด่นรางวัล “ศิลปิน” จากอดีตถึงปัจจุบันมีเหตุผลที่ สนับสนุนแนวทางปฏิบัติว่ายังคงต้องมีการส่งเสริมให้มีการมอบรางวัลดังกล่าวในอนาคต คือ ศิลปิน เป็น รางวัลแห่งความภาคภูมิใจที่เป็นกำลังใจให้ศิลปินร่วมสมัยรุ่นกลางในทุกสาขาได้พัฒนาศักยภาพการสร้างสรรค์ ผลงานให้เป็นที่ประจักษ์ในระดับสากลต่อไป ศิลปินร่วมสมัยดีเด่นรางวัล “ศิลปิน” เป็น “ทุนมนุษย์” ที่มี คุณภาพโดยมีทั้งความรู้ ทักษะ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ นำไปสู่ความสามารถในการแข่งขัน โดยเฉพาะในมิติของอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ ศิลปินศิลปินสาขาต่างๆ ล้วนเป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลง สร้าง ความต่างเพื่อก้าวไปสู่ความเป็นเลิศของความคิดสร้างสรรค์ สามารถผสานแนวคิด มุมมองใหม่บนพื้นฐานของ ความรู้ ทักษะ ความชำนาญในการสร้างสรรค์ ปรับเปลี่ยนไปสู่การสร้างมูลค่าและคุณค่า เป็นประชาชนที่มี คุณภาพของสังคมที่พร้อมจะร่วมขับเคลื่อนวงการศิลปะร่วมสมัยของไทยให้ก้าวไปในเวทีโลกอย่างน่า ภาคภูมิใจ

การดำเนินงานในปีงบประมาณ ๒๕๖๑ ก่อนการดำเนินโครงการสรรหาศิลปินร่วมสมัยดีเด่น รางวัล “ศิลปิน” นั้น สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยได้เชิญผู้ทรงคุณวุฒิทางศิลปะร่วมสมัยสาขาต่างๆ มาร่วมพิจารณาหลักเกณฑ์การดำเนินโครงการ เพื่อให้การดำเนินงานเกิดประโยชน์สูงสุดแก่วงการ ศิลปะร่วมสมัย สร้างขวัญและกำลังใจให้แก่ศิลปินร่วมสมัยรุ่นกลาง ซึ่งเป็นคนรุ่นใหม่อย่างแท้จริง โดยเห็นชอบ ร่วมกันว่าความเจริญทางเทคโนโลยีในปัจจุบันมีส่วนสำคัญที่จะเอื้อให้เกิดการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะที่มี คุณภาพในสาขาต่างๆ ศิลปินรุ่นใหม่มีความสามารถที่จะสร้างสรรค์ผลงานศิลปะที่มีคุณภาพในสาขาต่างๆ ศิลปินรุ่นใหม่มีความสามารถที่จะสร้างสรรค์และพัฒนาแบรนด์หรือตราสินค้าของตนเองตั้งแต่อายุยังไม่มากนัก

และด้วยทักษะความสามารถในการสร้างสรรค์นำไปสู่การสร้างชื่อเสียงให้กับตนเองและประเทศชาติ สามารถสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มในผลงานสร้างสรรค์หรือสินค้าของตน นำไปสู่การหมุนเวียนทางเศรษฐกิจที่มั่นคง ผลการดำเนินโครงการสรรหาศิลปินร่วมสมัยดีเด่นรางวัล “ศิลปิน” ประจำปี ๒๕๖๑ สามารถสรรหาและมอบรางวัล “ศิลปิน” ให้แก่ศิลปินร่วมสมัยดีเด่น ๗ สาขา ประกอบด้วย สาขาศิลปะการออกแบบ สาขาทัศนศิลป์ สาขาสถาปัตยกรรม สาขาวรรณศิลป์ สาขาคดนตรี สาขาศิลปะการแสดง สาขาภาพยนตร์และสื่อเคลื่อนไหว โดยรวมจำนวนศิลปินศิลปินรางวัลตั้งแต่ปี ๒๕๔๗ - ๒๕๖๑ ทั้งสิ้น ๗๔ ราย ศิลปินศิลปินจะได้รับรางวัลเงินสดหนึ่งแสนบาทถ้วน พร้อมเข็มเชิดชูเกียรติศิลปิน ทั้งนี้ในทุกวาระที่มีการยกย่องเชิดชูเกียรติศิลปินศิลปิน สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยจะรวบรวมข้อมูลประวัติและผลงานของศิลปินทุกท่านที่ได้รับรางวัลในปีนั้นๆ เผยแพร่ให้เกิดการรับรู้ข้อมูลไปสู่วงการศิลปิน เยาวชน และประชาชนในรูปแบบนิทรรศการแสดงผลประวัติและผลงาน พร้อมจัดทำสูจิบัตรประกอบนิทรรศการ โดยเห็นว่าศิลปินศิลปินเป็นต้นแบบที่ดีเพื่อการพัฒนาคนรุ่นใหม่ ทั้งในแง่ผู้นำการเปลี่ยนแปลงและการสร้างแรงบันดาลใจ มีกำลังความคิดในการสร้างสรรค์ผลงานทรงคุณค่า การประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาดั้งเดิมอันเป็นทุนทางวัฒนธรรมต่อยอดการสร้างสรรค์ผลงานให้เกิดคุณค่าและมูลค่าเพิ่มในระบบเศรษฐกิจ นำพาภาพลักษณ์ไทยไปสู่สากล อีกทั้งสามารถอุทิศกำลังเวลา ความคิด ทักษะและประสบการณ์ความรู้ สร้างประโยชน์ให้แก่ประเทศชาติได้อีกยาวนาน

.....

ภาคผนวก